

Domoljub

V Ljubljani, 2. januarja 1936

Leto 49 • Štev. 1

Papežev božični nagovor

Sv. oče je na dan pred Božičem sprejet kardinalski zbor. Kardinal Granito di Belmondo je božične čestitke zaključil z željo, da bi narod, ki je tako blizu prestola sv. Petra, čimprej dosegel mir.

Sveti oče se je iskreno zahvalil z željo, da bi se skoraj uresničila, zlasti sedaj, ko je nemoteno veselje nad božičnimi prazniki žal zastruplo z grozecimi oblaki. Mi smo na poti, je rekel papež, ki je izredno trda in težavna. Je ena tistih poti, ki jo v visokih planinah imenujejo nevarno stezo. Ne gre samo za mir, ki je v nevarnosti, ampak za vojno, ki grozi. Žal da niso nastopili še trenutki, da bi vam mogel, kakor sem za to priliko upal, poročati kaj veseljejega. Naših želj in pričakovanj zaenkrat Bog še ni izpolnil.

Propaganda brezbožnikov ni manjša skrb. Ljudje in cele države se dvigajo in zanikaljo Boga, kakor da se uresničuje psalmistova beseda »Neumnež je rekel v svojem srcu: ni Boga.« Vidimo pa, da se ta zabloda ne pojavlja samo v pokrajinh, kjer je njen izvor, ampak da se celo dalje razširja.

V novo leto

Za novo leto smo si prijatelji in znanci stiskali roke in si voščili za novo leto:

Da bi bilo boljše kot je bilo staro, smo si želeli.

Da bi bili srečni, zadovoljnejši.

Da bi nas na naših potih in pri naših delih spremiljal božji blagoslov.

Cloveško srce je nemirno. Vedno hrepenu po nečem boljsem. Ce kdaj, je ta nemir človeškega srca razumljiv v današnjih dneh, ko je ogromni večini ljudi vse prej kakor z rožicami postlanio. Ce se ozremo nazaj, bomo videli, kako je tudi letos sve težila strašna peza gospodarske stiske. Pravijo, da se je po nekaterih deželah že obrnilo na bolje, pri nas se pa zdi, da je stiska v starem letu dosegla svoj višek. Vemo, da je drugod in pri nas po nezmotljivih zakonih zgodovine moralo do tega priti, vemo pa tudi, da ne drugod, ne pri nas, ne bi smelo biti tako hudo, kot je. Vemo, da jih je dandanes mnogo, ki imajo denarja v izobilju in si lahko privoščijo vsega, kar jim srce poželi. Da bi bili videli Silvestrov večer v Ljubljani in po drugih večjih mestih! Za kino, gledališče, za najmodernejše toalete in dišave, za plesnič in najdražja vina je bilo denarja dovolj. Istočasno so pa bedni reveži, med njimi tudi otroci, hodili od vrat do vrat prosit skorje kruha v bogajme. Ne čudimo se, ako so srca

Nato se je sv. oče spomnil Mehike, ki je zemljepisno sicer daleč, katere dobro prebivalstvo pa je blizu njegovemu srcu. Z ostromi besedami je razkril sovražno delo vlade, ki iz namena, da bi tem bolj izrinila Boga iz javnosti, vero in Katoliško akcijo, v prvi vrsti preganja duhovštino, hoteč vzeti vernemu ljudstvu pastirje.

Še drugi glasovi se dvigajo proti krščanstvu, in sicer v imenu samega krščanstva. Kolikšen zasmeh! Vodi se boj proti krščanstvu v imenu pozitivnega krščanstva, v imenu historičnega in praktičnega krščanstva, to je v imenu okrnjenega in zabrisanega krščanstva, kakor da bi resnično, edino in popolno krščanstvo ne bilo katoliško krščanstvo.

Klub vsem težavam in nasihem se pa papež obrača še z večjim zaupanjem in ponizočno prošnjo na edino resnično moč, ki prihaja od Svetega duha. Sredi vseh težav moramo pogumno zaupati. Naravno in nadnaravnno upanje je ena glavnih dolžnosti krščanskega življenja.

teh revežev polna sovraštva do onih drugih, brezsrčnih, in da se v njih poraja odpornost, ki bi utegnil nekdaj izbruhnuti na dan in povzročiti nepopravljivo škodo in nesrečo.

Naša Slovenija je obubožala. Pozabili so menda razen davkarj, vsi na lepo bajko o bogatih Slovencih. Mi smo narod malih ljudi in malih človek danes trpi, kakor že dolga desetletja ne pomnimo. Res smemo sedaj nekoliko svobodnejše dihati. Ne stoji več neprestano birič ali ovaduh za našim hrbotom. Toda, še so hude rane, ki nas žullijo. To je predvsem naše denarno vprašanje. Oni, ki so hrаниli za stara leta in slabe čase, ne morejo do svojega denarja, oni ki so se zadolžili, v upanju, da bodo dolg lahko vrnili, tega danes pri najboljši volji ne morejo. Ne pomaga ne zaščita, ne terjatev! Kjer nič ni, od tam še birič prazen odide. Vsi vemo, da bi le pametna ureditev in pomoč od strani države, mogla temu neznošnemu stanju napraviti konec. Čim dalje bodo odlašali, tem slabše bo. Naše gospodarstvo bo izbiralo do konca, naši zaslužni denarni zavodi, ki so ljudstvu toliko dobrega storili, bodo omagali, ljudstvo bo pa izgubilo čut za varčevanje, kjer in kolikor je varčevali še mogoče.

Zaradi gospodarske stiske pa trpita tudi trgovci in obrtniki. Prvi nima komu prodajati: samo še po sol in petrolej hodijo ljudje,

za fajfo tobaka že ni več denarja. Pa še to največ na upanje: Ko bom pujska prodal, ko bo krava zopet mleko imela, bom plačal. Drugi, obrtnik, je še večji revež. Na eni strani ga uničuje velika industrija, ki za nižjeno ceno preplavlja deželo z manjvrednim blagom, na drugi strani obubožani kmet hodi raztrgan in bos, ker nima denarja, da bi se oblekel in obul, kakor se je lahko včasih vsaj za zimo.

In sreče si želimo in božjega blagoslova! Saj vemo, da: Ako Gospod ne zida hiše, se zastonj trudijo tisti, ki jo zidajo. Ne bo sreče, ako je ne bomo iskali v Bogu. Le v živi veri in v trdni povezanosti z Bogom in njegovo Cerkvio, bomo dobili moč, da bomo prebrodili hude čase. Kako lepi so bili dnevi veličastnega evharističnega kongresa za celo našo deželo. Kako je takrat zaživila naša vera pri pogledu na poln Stadion naše nedolžne mladine, naše bodočnosti, pri pogledu na 40-tisoč naših mož in fantov, ki so v ogujeno mornje bakelj zaviti korakali k polnočnici na Stadion, pri pogledu na sklepne slovesnosti, kakršnih naš narod ne pomni in jih noben drug narod na svetu sorazmerno ne premori. Toda, zunanjost je postranska stvar, glavno so sadovi, ki smo jih s kongresa odnesli. Ti naj bodo trajni.

Vsi se pa niso kongresa udeležili! Ista slika se nam kaže v zunanjem svetu. Organizirani sovražniki Boga in Cerkve imajo marsikje premoč. V Rusiji se ni nič izboljšalo, Mehika še krvavi, pa tudi nekatere evropske, s poganskim nacionalizmom prepoplene države delajo Cerkvi silne težave. In nikdar nismo gotovi, ne bo li še tu in tam izbruhnilo preganjanje Cerkve in katoličanov. Zato je treba, da se strnemo v en sam močen krog, ki ga nihče ne bo mogel razbiti. Po navodilih Katoliške akcije delujmo sebi v korist in pridobijavmo še druge. Oklenimo se svoje fare in svojih duhovnikov kot druge družine, kot drugega doma.

Kam je zašel moderni, brezverni svet? Komaj je minila svetovna vojna, že zopet teče kri v vroči Afriki in in prav nič bi ne smeli biti presenečeni, če bi nova svetovna vihra zadržala po Evropi. Zakaj, puhlo zgradbo evropskega miru zidajo danes možje, ki jo zidajo brez Gospoda...

Naša srca pa vendar hrepene po sreči. Vsaj mi ničesar ne storimo, kar bi nam in naši ekolici moglo škoditi. Naj se vrne mir v naša razrvana sreca, mir božji, naj se vrne ljubezen v naše družine in naše vasi. Le tako je mogoč tudi mir med narodi in državami.

V tem smislu voščita tudi uredništvo in uprava našega lista vsem svojim naročnikom, čitaljem in prijateljem:

Veselo, srečno in blagoslovljeno novo leto!

Volja naroda naj obvejla tudi na šolskem polju

Pred vojno je bilo učiteljstvo dejelno. Kranjska vojvodina je učiteljem urejevala place in imela tudi sicer večji ali manjši vpliv na soštvo sploh, tudi na tisti del šolstva, ki ga je država uprava prihranila za svoj delokrog. V krajnih, okrajnih in dejelih šolskih svetih se je ponašalo ljudstvo s svojimi zastopniki, pa tudi Cerkev je imela kot največja učiteljica narodov, v šolskih svetih nekaj besede. In končno je tudi učiteljstvo pošiljalo v šolske korporacije svoje odpostance in je tako lahko zagovarjala svoje stolišče in brancile svoje pravice.

Res ni pred vojno bilo vse, kakor bi moralo biti. Kdor dela, se lahko moti. Plačo tudi niso bile previsoke. Pa se je že živilo, če ne bolje, pa vsaj tako kot daues. Na službo ni bilo treba čakati. Po dovršeni maturi si bil takoj nastavljen. Plače se niso spremenjale vsako leto in nikdar se ni zgodilo, da bi ne dobil prejemkovo tečno prvi dan vsakega meseca. Istočasno z odlokom upokojitve, so ti bili nakazani novi pokojninski prejemki. In stalnost? Učitelj je ostal trdno na svojem mestu ne glede na politično mišljenje. Izjemne — par primaerov, prenestivite — le potrjujejo pravilo. Pa še pri tistih redkih slučajih, izvršenih predvsem v korist šolstva, je bilo premeščenje združeno z neverjetnimi težavami. Disciplinska preiskava in sledenje prizivi so vso zadevo tako zavlekli, da je bilo merodajnim gospodom — kakor je izjavil nekoč učitelj in pisatelj Jaklič France, že takoreko žal, da so sploh sprožili misel za prestavo. Trdna je bila torej stalnost učiteljstva tiste dni in to vzlike temu, da je bila večina slovenskega učiteljstva neverjetno za grizeno nasprotna teatralnim dejelnim gospodarjem ne samo v političnem, temveč tudi v kulturnem in gospodarskem pogledu.

Večina slovenskega učiteljstva ni nikdar prisluhnula resničnemu glasu naroda, ampak se je postavila vedno v oprek o njim. Pri raznih volitvah je večina učiteljstva podpirala vaške mogočnjake in oderuje proti volji večine staršev in davkoplačevalcev. Liberalno učiteljstvo je ustavnijo po deželi društva in družbe, ki so bile v nasprotju z miselnostjo večine slovenskega naroda. Liberalno učiteljstvo je bilo tisto, ki je naročeno in širilo veri in Cerkvi sovražen tisk, dopisovalo v liberalne liste in v njih sramotilo pokete slovenske može in nesebično nacijonalno slovensko duhovščino na način, ki ga zaznamuje samo jezik najbolj zavrnjenih mestnih pajzelnov.

Kdo je odpravil iz naših šol krščanski pozdrav „Hvaljen Jezus!“ Morda državna postava! Ne, ampak slovenski liberalni učitelj. Kdo je na vse načine oviral katehetodo delo v šoli in cerkv! Slovenski liberalni učitelj.

Kdo se je norčeval po gostilnah in drugod iz naroda, ki je hotel ostati zvest veri in Cerkvi! Slovenski liberalni učitelj. Itd. Skratka: slovensko liberalno učiteljstvo je dosledno grdilo na ta ali oni način vse, kar je bilo najmanj 90 od sto Slovencem sveto in nedotakljivo.

Večina slovenskega učiteljstva je pustila cisto iz vidika, da je njegova dolžnost tako v šoli, kakor izven nje, hodiči ramo ob rami z večino slovenskega naroda. Zato je nastal

med narodom in večino učiteljstva tekom let globok prepad, ki še danes na široko zija in je videti nepremostljiv.

Po vojni liberalen učitelj svojega proti-ljudskega stolišča ni izpremenil. Na njegovo prizadevanje je postala šola in vzgoja otrok nekak monopol brezverskega svobodomislenstva.

Šolske slete so razbili, da so se iznebili zastopnikov Cerkve in staršev, ki jim po naravnih in hožji postavi gre prva in glavna beseda pri vzgoji mladine. Liberalni učitelji so z največjim nasiljem uvajali med odrasle in šolsko mladino droštva, ki jih je slovenski narod odločeno odklanjal in jih odklanja. Liberalen pedagog si je prizadeval, da izpade iz šolskih knjig vse, kar bi eikalo na versko vzgojo. Ce pa je tu ali tam ostala slučajno še kakšna drobtina verske vsebine, jo je liberalni učitelj pri posku prezri ali pa celo na svoj način smešil. Prirodopsis in prirodslovje je dajalo liberalnemu vzgojitelju povod, da je posamezne pojave v naravi tolmačil nenečenem v smislu, ki je verskim načelom nesproten. Zgodovina je postala liberalnemu učitelju dobrodošlo sredstvo, da je omenjal nenečenem kot dognano resnico to, kar so v raznih zgodbinskih slučajih lažljivo poročale liberalne in socialistične protiverške agitacijske brošure. Liberalen učitelj je z nedeljskimi prireditvami in izleti odvračal našo mladino od cerkvenih dolžnosti in tako polagoma miniral dobro versko vzgojo slovenskega naraščaja in s tem, kakor nam Franceja dokazuje, tudi ogrožal obstoj naroda in države.

Največ podlüh denunciacij proti najoddnejšim slovenskim možem je izšlo v vojnih letih ravno iz liberalnih učiteljskih vrst. Vse to dokazujejo zapisniki in ovadje pri raznih oblasteh.

Liberalen učitelj je stvoril stanovsko organizacijo, ki naj bi združevala vse učiteljstvo brez razlike na svetovni nazor. Kako si je liberalni učitelj v praksi predstavljal to vsestanovsko organizacijo, je pokazala polpretekla doba, ko je soglašal, da so bili na nadzorniška, kakor tudi na vsa druga važnejša učiteljska mesta in v korporacije inovativani samo ljudje liberalnega svetovnega nazora. Slomškarji so bili dobrí samo za pisanje članarine in za štašo pri raznih zborovanjih in prireditvah. Liberalen učitelj je bil, ki ni protestiral, kakor bi lahko proti številnim neupravičenim premestitvam krščansko mislečega učiteljstva v polpretekli dobi. Še več! Ravno liberalen učitelj je svojega stanovskega tovariša in tovarišico, tudi člena stan. organizacije denunciral pri šolskih oblasteh in ovajal pri znanih organizacijah pod pretvezo premajhne dejavnosti v »nacionalne društve«. Liberalen učitelj je očital tovarišu krščanskega mišljenja celo protidržavnost, ker je ta še morda hodil v cerkev in nadzoroval otroke pri službi božji.

Večina slovenskega učiteljstva, ki je v polpreteklem času krivila hrbljenice pred vsako vlado, ne glede na veliko delo sedanjega režima z dopadajoanjem. Nekatera zborovanja tudi v tem pogledu nekatерim niso več stanovska zborovanja, ampak dobrodošli sestanki za protirežimsko agitacijo. To ni nič

čadnega, zakaj večina liberalnega slovenskega učiteljstva trdno drži s tistimi, ki s sedanji vladi nažolj nasprotui. Po myšljenju in po svojem delovanju večina slovenskega učiteljstva plava še vod v »Jutrovihi vodah. Kam vodijo te vode, nismo danes vsi. Ali ne v naš gospodarski nacionalni in državni razdor!

Sedanja vlada, optra na resnično zaupanje naroda, hoče, da pride volja naroda k veljave na vseh poljih narodovega življenja. Zato je treba onemogočiti delovanje vsekih mečejo visokim ciljem sedanjih državnih gospodarjev tako ali tako polena pod noge. Dosežene so že nekatere izpremembe v državni upravi in drugod. Le na šolskem polju za državo in narod naj včneje em, se al prejelo slovensko ljudstvo tega, kar hoče želi.

Ker smo prepricani, da je danačnji vlad več na zaupanju ogromne večine kralju in državi neomajno zvestega slovenskega naroda, kakor pa na zavarbinem rovorenju jedincev, ki jih narod odklanja, pričakujemo z vso gotovostjo, da bo sedanja vlada tudi na šolskem polju vpustevela ljudski glas, in glede na materieme žrtve, uredila v Sloveniji v korist državne celotno šolstvo tako, kot hoče slovensko ljudstvo in ne tako, kot zatevajo ljudje, ki so se že davno ločili od zdravega slovenskega debla. Skratka: slovenski narod zahteva za svojo mladino dobiti slovenskih učiteljev in pravih ljudskih vzgojiteljev po božji in narodovi volji.

Nova Kmečka zveza je ustavnovljena

Štiri dolga in težka leta je bilo po zaslugah onih, ki vedno zagotavljajo, da so predstavniki in zagovorniki kmečke misli, slovensko kmečko ljudstvo brez svojega stanovskega zastopstva. Pred štirimi leti je bila razpuščena Jegaslov. kmečka zveza, in vsi poskusi ustaviti pozneje spet novo kmečko zvezo, ki bi bila popolnoma nepolitična, kakor je bila tuš razpuščena, so bili onemogočeni. Sele pred novo vlado, ki vlada iz ljudstva za ljudstvo, si bila potrjena nova pravila kmečke zvezze, in v nedeljo, 22. dec. 1935, se je vršil v prenapolnjeni dvorani Rokodelskega doma v Ljubljani ustanovni občni zbor te nove kmečke zvere.

Občni zbor je otvoril Janez Brodar, ki je v pozdravnih besedah izrazil zadovoljstvo nad tem, da je mogočeno spet kmečkemu stanu zbirati se v kmečki zvezi in more tako tudi kmet sodelovati pri zakonodajnem in splošnem gospodarskem delu. Poslani so bili nato pozdravni pozdravi narodnemu voditelju dr. Koroscu, ministru dr. Kreku in banu dr. Natlačenu. Pri volitvah je bil izvoljen skoraj soglasno načelnika Janez Brodar, za prvega podnačelnika Janez Štrein, za drugega in tretjega podnačelnika pa Alojzij Janžekovič in Stefan Bakar. V ostalem odboru so med drugimi ing. Skubic, dr. Kulovec, Kržič Ludovik, Steblownik Martin, Vrhnjak itd. Sklenjeno je bilo, da se pristopi k organizaciji krajevnih kmečkih zvez, nadalje k reševanju vprašanja kmečke zbornice. — V okvirju kmečke zvezze se osnujejo fantovski odseki in odsek za absolvente kmetijskih šol ter odsek za kmečko ženstvo. Poleg tega so izrazili navzoči še veliko predlogov, ki so vsi izredno važni ter imajo v cilj izboljšanje položaja kmečkega stanu.

205.000 dinarjev...

Pravilnik

mo doslej že izplačali svojim zvestim in redno plačajočim naročnikom požarnih podpor. Požarne podpore bomo izplačevali tudi letos na podlagi pravilnika, ki ga spodaj objavljamo. Prosimo vse naročnike, zlasti pa gg. poverjenike, da naročnino za list pravočasno, to je: do konca januarja, poravnajo, kajti le tisti naši naročniki, ki bodo koncem januarja imeli plačano celoletno naročnino za »Domoljuba«, bodo imeli v slučaju nesreče pravico do naših požarnih podpor.

V letu 1935 so »Domoljubove« požarne podpore prejeli slediči naši naročniki:

1. Marija Berčič, posestnica, Žabnica št. 27.
2. Anton Miklič, posestnik, Ruemanci št. 19.
3. Josip Šmalcijl, Laze 13.
4. Miha Urbanec, posestnik, Goriče.
5. Marjana Koprivnik, Zg. Brnik 45.
6. Marija Gostiša, Stara Vrhnika 33.
7. Jožef Dolinar, posestnik, Brdo 11.
8. Marija Strahovnik, Kavče 1.
9. Ivan Oštir, Kavče 2.
10. Franc Brandstätter, Sp. Jablane 42.
11. Marija Dečeko, Pristava 8.
12. Janez Nagode, posestnik, Hotedrščina št. 21.
13. Filip Dacar, Gabrovica 7.
14. Jože Dremelj, Leskovec 9.
15. Matevž Galin, posestnik, Kališče 4.
16. Jožef Mav, posestnik, Jasen 5.
17. Jožef Mišmaš, posestnik, Budganja vas št. 15.
18. Alojzij Murn, posestnik, Lašče 7.
19. Nikolaj Guštin, Križevska vas 15.
20. Marija Zore, Bezuljak 24.
21. Anton Osolnik, posestnik, Laze 6.
22. Franc Pečar, posestnik in gostilničar, Črnivec 53.
23. Alojzij Štritof, hišar, delavec, Breg št. 35.
24. Jožef Škoda, posestnik, Delgobrdice št. 4.
25. Ferdinand Bogša, želar, Benetek 65.
26. Marija Cerovšek, posestnica, Stari grad 21.
27. Kristina Nachtigal, posestnica, Vembki Cernik 44.

II. Naročnik »Domoljuba« je oni, na čigar naslov list prihaja, oziroma kdor je vpisan pri poverjeniku, ne glede na to, kdo je dal denar za naročbo lista.

III. Naročniki, ki prejemajo list pri poverjeniku, naj tam plačajo celoletno naročnino v zgoraj navedenem času in poskrbe, da bosta seznam naročnikov in naročnina pravočasno odposlana »Domoljubovi« upravi v Ljubljani.

IV. Naročnik-pogorelec naj naznanilu o požaru priloži potrdilo županstva in župnega urada, da mu je brez lastne krivde pogorela stanovanjska hiša ali stanovanje in da je — če prejema list pri poverjeniku — res pravočasno plačalo celoletno naročnino za leto 1936.

V. Požarna podpora se ne izplača, če tudi bi bili izpolnjeni vsi drugi pogoji:

1. pogorelcu-naročniku, ki je požar sam povzročil;

2. naročniku, ki mu pogore samo gospodarska poslopja: hlev, skedenj, svinjaki, stelnik, kolnica, kozolec itd.;

3. stanovanjskim podnajemnikom;

4. lastniku dveh ali več stanovanj, hiš, ako mu pogore hiša, v kateri redno ne stane.

Če pogore hiša moža, čigar žena je naročena na »Domoljuba«, ali hiša očeta, čigar sin ali hči prejema »Domoljuba«, pogorelec nima pravice do podpore.

Uprava »Domoljuba« se bo tega pravilnika točno držala in prošenj neupravičencev ne bo uvaževala.

Dr. Mačkov pokret se otepa komunistov

V hrvatski narodni pokret, ki ga vodi dr. Maček, so se po navodilih iz Moskve pomensali tudi nekateri komunisti. Pod krinko sedanjega hrvatskega gibanja bi boljševiki, podpirani od framsonskih lož, narodne mase z bobnečimi levčarskimi gesli radi uporabili za svoje prevratne namene.

Hrvatski voditelji so spoznali boljševiško nevarnost in so začeli odločno nastopati proti boljševiškim agitatorjem. Decembra je bilo v Veliki Gorici zborovanje, ki se ga je udeležilo do 15.000 ljudi in na katerem je govoril dr. Maček sodelavec dr. Ivan Pernar. Ostro je nastopil proti vsem, ki agitirajo, naj bi se hrvatski pokret gibal bolj v levo smer, in dejal:

Hrvatje so imeli krvavo skušnjo in zato niso za komunizem, ker je komunizem zlo. Tudi tam, kjer so komunizem uveliti, to je v Rusiji, gredo po malem nazaj, vračajo se k svobodni trgovini in zasebni lastnini.

Komunizem je za diktaturo, a diktatura pomeni oblast manjšine nad večino, kakor jo komunisti tudi v praksi izvajajo. Tega nočejemo Hrvatje nikdar. Naš narod pravi: Prava narodna in stalna vlada lahko nastane samo po splošni volilni pravici. Treba je vedeti eno, a to veste vi in vedo bratje delavci. Kmet je starejši brat, delavec je mlajši brat. Delavske težnje in zahteve so v marsičem enake, v marsičem pa slične kmetskim težnjam. Delavci morajo kakor manjšina, a vendar sinovi naše slike in izmučene domovine pomagati večini, to je kmetiu v težki borbi za hrvatske vzvisele cilje. Kmet pa po zmagi ne bo zapustil prezrtega in poteptanega mlajšega brata delavca. Vse to velja tudi za vse druge narodne stanove in za izobraženstvo.«

Pri zlati žili, bolečinah v križu, zastoji krvotoka jeter in nezadostenem izločevanju iz žolča, nastalih vsled zapeke, se dosežejo odlični uspehi z naravnim

Franz-Josefovovo

grenko vodo. Bolniki radi jemijo preizkušeno Franz-Josefovovo grenko vojo in jo dobro preneso tudi pri večkratni porabi.

Ogl. reg. S. br. 39474/35.

Brezje imajo tudi Slovenci v Franciji in sicer v Merlenbachu. Tam je bila te dni procesija, v kateri so nosili lastno podobo Matere božje na Brezjah. Slovencev ne bo konec, ako bodo povsed po svetu, kamor jih je vrgla usoda, iskali varstva Marije Pomagaj.

KAJ JE NOVEGA

Moščani so dobili farno cerkev

Dva in dvajseti decembra 1935 ostane za Moste, ki so bile pred kratkim priključene Ljubljani, važen zgodovinski dan. To nedeljo je stolni prošt gosp. Ignacij Nadrah, novim ljubljanskim meščenom blagoslovil novo in prvo slovensko leseno cerkev.

K blagoslovitvi so se zbrali številni zastopniki duhovske, državne in mestne gospoške, med drugimi podban dr. Majcen, novi mestni župan dr. Adlešič, podžupan dr. Ravnhar, bivši moščanski župan Oraten in mnogi verniki.

Gospod prošt dr. Nadrah je v lepem govoru primerjal novo cerkev z jaslicami, ki jih sedaj Slovenci postavljamo po vsej deželi. Kakor se jaslice razlikujejo med onimi v revnih družinah od onih v premožnih, tako se tudi nova moščanska cerkev razlikuje od bolj razkošnih hramov božjih. Nova cerkev je borna, napravljena iz lesa, toda ima isti sjaj, kakor vse druge; v njej biva Bog, ki je nавzočen v tabernaklu. Naš Gospod je prišel na svet v borni votlini v Betlehenu, toda ta kraj je sedaj slaven, je med najbolj slavnimi kraji na svetu in z globoko vdanostjo ga obiskujejo kristjani. Gosp. prošt je v zanesenih besedah pozival vernike, naj se tesno oklenejo svoje nove cerkev, predvsem pa naj Bogu darujejo svoje misli, svoje molitve, svoje trpljenje. Bog bo teh daril vesel. Bog je poklical vse ljudi k sebi in dal nebesa vsem ljudem. Samo žal, da je mnogo takih, ki nočejo nastopiti ozke in strme poti v nebesa,

toda pred Bogom se ne bo nikome skril. Bog pa tudi zahteva, da se služba božja vrši dobro in za to so verniki dolžni skrbeti. Vsak viden dar, namenjen cerkvi, je dar Bogu, ki je najboljši dolžnik, ki povračuje z najboljšimi obrestmi.

Moščanska nova župna cerkev je prva lesena hiša božja v Sloveniji. Je le zasilna in se bo čez leta umaknila novi, za katero se izdelujejo načrti. Dolga je 25 m in 12 m široka. Njen strop je visok 5 m. V cerkvi je na vsaki strani 13 udobnih klopi. Iznad nadavne strehe se dviga nizek zvonik, v katerega bo obešen 100 kg težak zvon. Lep je glavni oltar, ki je ves izdelan iz lesa. Nad oltarjem je obešena slika sv. Družine, ki ji je nova cerkev posvečena. Vsa potrebna zemeljska dela so opravili vrli Moščani s kulkom. Vsa tesarska dela je izvršil mestni teatarski mojster Zakotnik za 60.000 Din. Cerkev je stala do 80.000 Din. Če upoštevamo brezplačno delo, ki ga ni bilo malo, nadalje številne dragocene darove, moremo oceniti skupno vrednost cerkve z doslej nabranim inventarjem na približno 150.000 Din.

Cast in hvala vsem, ki so tako ali tako prispevali za novo moščansko hišo božjo, posebno vnetemu odboru z neumorno delavnim dušnjim pastirjem gosp. Jenkom na čelu. Naj bi bila nova cerkev skupni dom vsem Moščanom, hiša tolažbe in največji vir verskega preporoda.

Delne spremembe v vladi

V pogledu nadaljnega oblikovanja našega notranjega političnega življenja je bila važna dejavnost izvršilnega odbora JRZ. Seja je bila sklicana radi znanega pisma g. Ace Stanojevića, ki je podlegel vplivu nekaterih članov iz bivšega glavnega odbora bivše radikalne stranke, ki so iz čisto osebnih razlogov neprijateljsko razpoloženi naprej vladu dr. Stojadinovića. G. Ace Stanojević je na prigovaranje teh krogov izdal omenjeno pismo, v katerem izjavlja, da se ne strinja z dosedanjim načinom organiziranja stranke in ne z vodstvom državne uprave. To pismo, ki so ga nekateri člani bivšega glavnega odbora bivše radikalne stranke dali tudi tiskati so potem razpošiljali svojim prijateljem in nekaterim krajevnim organizacijam. Pri tem je bivši tajnik JRZ g. Ivković zagrožil tudi to nekorektnost, da je na letake udarjal strankin pečat.

Ko je bil napad, ki so ga na dr. Stojadinovića napravili nekateri člani omenjenega odbora s tem, da so nagovorili bivšega gradbenega ministra Bobiča ter ministra za telesno

vzgojo ljudstva Mirka Komnenovića, da sta podala demisijo, odbit na ta način, da je bila takoj izvršena delna sprememba vlade z vstopom ministrov Cvetkovića in Kožulja v vladu, so se spritočno takega stanja storil taki sestavki na same člane izvršilnega odbora dr. Stojadinovića, dr. Koroča in dr. Spahu ter so sklenili, da v vsem ostanejo zvesti programu in pravilom JRZ, ter so pozvali vse krajevne organizacije, naj nadaljujejo započeto delo na končni organizaciji stranke. Na isti seji so omenjeni člani izvršilnega odbora sklenili, da takoj odstranijo dosedanjega tajnika Ivkovića ter postavijo na njegovo mesto za tajnika JRZ Tripkovića.

Da je ostalo pismo g. Ace Stanojevića, ki so ga izdali nekateri člani bivše glavnega odbora bivše radikalne stranke, brez učinka, se sedaj jasno vidi, ko dobiva tajništvo JRZ vsak dan neštečo brzovarnih spotočil od posameznih krajevnih organizacij, v katerih organizacije izrekajo popolno zaupanje članom izvršilnega odbora, to je dr. Stojadinovića, dr. Koroča in dr. Spahu, ter jim zagotavljajo svojo zvestobo in jih pozivajo, da neodstopno vztrajajo na započetem delu za dobro ureditev notranjopolitičnega življenja v državi. Krajevne organizacije JRZ pa povsod nadaljujejo započeto delo.

Za slovenski rezih in kulturno samobitjo

Veliko nevarnost za naš slovensko stvo predstavlja nameravana monopolizacija šolskih knjig. Zato so zastopniki tiskarnarjev, knjigarnarjev, knjigoveških mojstrov, tiskarskih delavcev in Zveze društev »Sola in dom« sklicali v Belgradu posvetovanje, na katerem so prišli tudi zastopniki učiteljske in profesorske stanovske organizacije. Zastopniki na vedenih društev so posvetovali pri vseh međudajnih ministrih, sicer tudi pri obeh slovenskih ministrih, kjer so obljubila, da se bo sta zavzela za pravilno rešitev perečega vprašanja. Trdno pričakujemo, da glas slovenskih odposlancev na sestani glas vpijčega v puščavi, za kar monopolizacija šolskih knjig bi bila največja smrtna groza slovenski jezik in slovensko kulturno samobitnost in očito izvajanje kralja v državi zvestega slovenskega naroda.

Za ljubljanske reveže in brezposelne

V ljubljanski mestni posvetovalnici je bil razgovor, ki naj bi pokazal najboljšo pot za izpeljavo zimske pomožne akcije za ljubljanske reveže in brezposelne. Na sestanek je pozval dr. Ravnhar zastopnike ljubljanskih gospodarskih in dobrovornih ustanov. Med načrtimi je bilo tudi mnogo starih in novih občinskih svetnikov. Po uvodu dr. Ravnharja je poročal načelnik socialno-političnega odbora gosp. Kosem in orisal težavni položaj občine in socialno-političnega odbora ter predlagal kot edini izhod za uspešno pomožno delo obvezno socialno davčino, ki se naj vpelje na stanovanja in sicer po številu sob; nadalje na prispevke delodajalev in delojemalcov. Številne podatke je podal nato gosp. J. od socialno-političnega urada in v razgovoru ki se je nato razvila in h kateri so se pričeli. Številni odborniki, je prodrl predlog, na obvezne socialne davčine uvedejo, če bodo to dovolile pristojne oblasti. Vsi navzoči občini, ker je pomembno nujno potrebljeno, da se nepriznane davčnine nabirajo in posredujeta sedaj neobvezno, pri čemer naj so pomagajo vse ustanove.

Dr. Pernarjeva izjava o veri in duhovščini

Na velikem shodu v Turopolju je povedal voditelj hrvaškega pokreta dr. Pernar tudi tole:

Hvala Bogu, duhovščina koraka danes v večini, v 95 odstotkih, s svojim narodom, saj je tudi ona občutila na svoji koži to, kar je narod. Hrvatski narod, a posebno hrvatski kmetje, so vdani veri svojih očetov in sv. Cerkevi v vseh zadevah vere in nравstvenosti, kar kor Dobri otroci. V politiki pa je naš narod neodvisen in gre po svoji poti, da ustvari pravice naše ideale. Naš narod je veren in ver očetov mu je bil. Tako je v najtežih časih sedanjosti in preteklosti, njegove veselje in posobno veliko, da ga vježeva duhovščina in zapusti v taj božji.

Naj se hrvatska duhovščina ne da preustoli, nato pa tudi naprej, v tistih časih, ki sledijo v sluhu francoskega, ki vseči avtočine, kjer je vse.

Motnje v črevih
Komotica vsled zapeke se odpravijo z uporabo naravne

Franz-Josefove
grenke vode.

Reg. po min. nov. pol. in nar. adr. 8-br. 14485, m. V. 25.

V vsako hišo »Domoljubak!«

OSEBNE VESTI

d Za predsednika ravnateljstva Trgoveške bolniške blagajne in podpornega društva je bil izbran uradnik Vzajemne zavarovalnice Ivan Martelanc, za predsednika nadzorstva pa Ivan Avsenek.

d Spremembe v ministru dr. Mihe Kreka. Dosedanj kabinetni šef ministra brez portfelja dr. Mihe Kreka g. Leo Lojk je postavljen za politično-upravnega uradnika na okrajnem načelstvu v Kranju. Za novega kabinetnega šefa v tem ministru je dodeljen g. dr. Bojan Pirc, šef odseka v osrednjem higijenskem zavodu v Belgradu.

d Mestna hranilnica v Kraju je dobila nov sovet in gerenta v osebi g. Maksa Foka.

d Ravnateljstvo in upravni odbor mestne hranilnice v Kamniku sta razrešena. Za gerenta je imenovan dr. Dominik Žvokelj, ki mu je dodeljen devetčlanski sovet.

d V Subotico je prestavljen v lastnosti načelnika prometnega oddelka Ivan Deržič, načelnik iste položajje stopnje v Ljubljani.

d Novo ravnateljstvo Osrednjega urada za zavarovanje delavcev je sestavljeno tako-le: Predsedstvo: Franc Kremžar, podpredsednik Jonko Leopold in Cerk Matko. Nadzorstvo: Predsednik Krvina Ivan, podpredsednika ravnatelj ing. Miklavc Franc in Vostner Leopold. Rentni odbor: dr. Jeglič, Klanjšek, Majeršič, Kukovica. Namestniki so: Gašperšič, Gologranc, Loboda, Krajan. Upravni odbor je sestavljen iz celotnega predsedstva ter še iz članov: Gašperšič in Vostner Matko. V disciplinsko sodišče so izvoljeni: dr. Jeglič in Majeršič kot člana, Gašperšič in Loboda kot namestnika. Gradbeni odbor: predsednik Kremžar ter člani: Gologranc, Cerk, Majeršič in Jonke.

d Za šolske nadzornike so imenovani: Vinko Ruprel, šolski upravitelj v Smledniku, za kranjski okraj; Ferdinand Bobič, vadniški učitelj v Maribor, za okraj Maribor levi breg; Leon Cepuder, vršilec dolžnosti okrnjnega šolskega nadzornika za Ljubljano okolica je postavljen za okr. šolskega nadzornika Maribor desni breg; Ivan Mihler, vršilec dolžnosti okr. sol. nadzornika za Ljubljano okolica je razrešen dolžnost.

d Iz upravne službe. S kraljevim ukazom so imenovani: Dr. Josip Hubad, sreski načelnik 4. pol. skup. II. stop. v Ljubljani za načelnika upravnega oddelka v 4. pol. skup. II. stop. pri kraljevski henski upravi v Ljubljani; Fran Maršič, sreski načelnik v Novem mestu, za sreskega načelnika v Ljubljani in Rafael Mahnič, sreski podnačelnik v Kranju za sreskega načelnika v Novem mestu.

DOMAČE NOVICE

d Božično zberevanje katoliškega učiteljstva, zbranega v Slovenski družbi, je prav lepo uspelo. Sprejeta je bila soglasno med drugim tudi sledeča izjava: »Prizadevanju ministrskega poročevalca Erjavec in ban. šolskega nadzornika Struklja, da se preganjanemu učiteljstvu popravijo krivice, izrekamo zahvalo in zaupanje, obenem pa obsojamo vse gonjo in zahrbitno rovarenje proti navedenima in proti izvršitvi vladinega programa za popravo krivice.«

d Ljubljanski občinski svet je imel dne 30. decembra zopet sejo, na kateri so bili izvoljeni številni odseki. Razen 11 občinskih svetnikov, so vsi pristopili v klub Jugosl. rad. zajed-

nice. V imenu tega kluba je podal dr. Kamušič izjavvo, da stoji na stališču ljudske samouprave, zato naj se čimprej ustvarijo predpogoji za svobodne volitve. Soglasno so sprejeli predlog proti monopolizaciji šolskih knjig. V tajni seji so sklenili, da mestna občina odpove službeno razmerje vsemu pogodbenemu uradništvu na novo vključenih občin v trem pogodbenim uradnikom ljubljanske mestne občine.

d 85.000 prebivalcev šteje sedaj ljubljanska mestna občina.

d Na posredovanje ministra dr. Mihe Kreka je kmetijski minister dovolil loterijo, ki jo priredi Združenje trgovcev v Ljubljani v korist svojim siromašnim in brezposelnim članom.

d Namera monopolizacije šolskih knjig je zadnje čase zelo razburila slovensko javnost. V prosvetnem ministrstvu so zdaj izjavili, da stvar ni pereča, čeprav že preteče rok natečaja, ki ga je razpisal prejšnji prosvetni minister.

d Od 45 na 90 milijonov dinarjev je dvignita Kranjska industrijska družba delniško glavnico.

d Konec prvega polletja na srednjih šolah bo letos koncem januarja 1936.

d Okrog 2000 otrok iz Dalmacije, Hercegovine in Like bodo radi pomanjkanja živeža oskrbovali to zimo na Hrvatskem in v Slavoniji.

d Samo okrog 300 vagonov olja je pridehalo letos Dalmacija. Običajno 700 vagonov.

d Pravilno italijanščino zahtevajo. Ljudje, ki so pisali svojcem v Italijo pisma, so zadnje čase dobili pisma mnogokrat vrnjena. Italijanska pošta zavrača vse pisma, ki nimajo naslova v popolnoma pravilni italijanščini.

d Samostojno župnijo dobe Studencu pri Mariboru.

d Trije siromaki iz mariborskih Dajnikovih barak Franc Herič, Rudolf Marot in Ana Salamon so potožili svojo revščino v pismu naši kraljici. Za božične praznike so dosegli iz Belgrada trije zavoji, v vsakem po 15 kg živil, ki jih je poslala kraljica Marija omenjenim rewežem kot božično darilo.

d Ko so slavili svatbo. Pred malim kazenskim senatom se je na predbožični dan, 24. decembra končala razprava proti 23 letnemu Maksu Balchu, rodnom iz Zgornje Tuhinjske, stanovanjem na Mrzlem Studencu. Bil je obtožen zločina uboja Janeza Kuharja. Bilo je lanski predpust 18. februarja. V Hruševki so se zbrali domači in okoliški fanti, da bi slavili svatbo pri posestniku Jerneju Toniju. Med fanti je nastal preprič zaradi vina in neke rjuhe. Na cesti se je razvil pretep. Maks Baloh je z nožem sunil Janeza Kuharja v vrat tako, da mu je preregal žilo in je notranje izkrivavel. Poškodba je bila smrtno nevarna.

Najvišja angleška žena. Se pred ma ha omu manjško respekt, kaj tele pred tole! Bogov, ali je v njenih prsih tudi veliko, plemenito stec...

Vsaka pomicje je bila brezuspešna. Objednec se je zagovarjal s silobranom, zatrjujoč, da ga je Kuhar sam napadel in podri na tia. Kuhar je bil drugače miren in trezen fant in je hotel le miriti. Maks Baloh je bil obsejen na dve leti in sest mesecov robije. — Ne z nožem, ampak z umna svetlim mečem se bore — izobraženi fantje.

d **Palača pravoslavne belgrajske patriarhije** je bila te dni dosegovljena. Palača, ki je bila zgrajena na državne stroške, ima nad 500 sob.

d **Celih 50 let je poslovala brez obrinega devoljenja hranilnica v Subotici.** Tako so ugotovili sele te dni.

d **Elektrifikacija Slovenije.** Kranjske deželne elektrarne prično v najkrajšem času z elektrifikacijskimi deli v Mirenski dolini. — Na sveti večer so dovršili elektrifikacijo najbliže celjske okolice, to je med vasema Trnovlje in Ljubčno. Na sveti večer je dobila električno točo tudi Hotedersica na Notranjskem.

d **400.000 parov čevljev za vojake** so naročili Italijani v Bačovi tovarni v Vukovaru.

d **Nov Irančičkanski samostan** gradi v Belovaru.

d **20.000 Din podpora je nakazal** kmetijski minister hmeljnemu na Vranskem.

d **Kar v sneg ga je postavila.** V Lancavasi je odpustil posestnik Franc Turk svojo služkinjo z njenim sesimesedčnim nezakonskim otrokom iz službe. Dekla je sla, otroka pa je pustila gospodarju in sicer ga je postavila kar v snegu pred hišo, kjer je precej časa ležal. Posestnik je nato otroka dvignil, pa ga je zanesel k sosedu. Zadevo, ki bi bila lahko usodna za mlado življenje, preiskujejo sedaj orozniki. Poštano slovensko dekle ni — brez sreč.

d **Italijanske ladje so zopet pričele prihajati** v naša pristanišča po blago. Veliki italijanski parnik »Maria Clara« je naložil 700 ton premoga, dne 16. decembra je prišel parnik »Xenios«, ki je naložil 1200 ton premoga. Neko

naše premogokopno podjetje je sklenilo z neke italijansko tvrdko dogovor o dobavi 10.000 ton premoga. Tudi več italijanskih jadnic je prišlo v šibeniško pristanišče po blago. Propaganda nekaterih nacionalistično zagrizenih italijanskih listov, da se ne izvozi iz naše države niti blago, za katero ne veljajo sankcije, se je ponesrečila. Da bi se pa izvozil les, ni nobenega upanja. Vsa trgovina z Italijo pa trpi predvsem zaradi deviznih težkoč.

d **Odlog plačil je dovoljen** za 6 let Kmetijski hranilnici in posojilnici v Konjicah in Hranilnici in posojilnici v Radencih.

d **Ministrski svet** v Belgradu je odobril dogovor, ki je bil sklenjen med našo monopolsko upravo in českoslovaškim tobačnim ravnatnikom. S tem je redna oddaja našega tobaka v Češkoslovaško zagotovljena za vrsto let.

d **Dinarška deviza je krepka.** Romunška vlada je izdala listo slatkih in krepkih deviz. Kot krepke se smatrajo: francoski in švicarski frank, albanski frank, belga, dolar, palestinski funt, egiptiški funt, turska lira, zlat, dinar, hol. goldinar, pezeta ter českoslovaški, dančki, svedski in norveški krona. Kot slabe devize pa veljajo lira, pengő, šiling, dragma, lev in neunska marka.

d **V Zagrebu so začeli s** prvimi deli za zgraditev velike nave katolične na Štefanu. Bohinjska bo zrasnjena v dve etapah ter bodo skupno veljala gradbeni dela 65 milijonov dinarjev. Tudi v Ljubljani se nera začeli z razsirjanjem bolnišnice.

d **Hrvatski katoliški dom** so otvorili na Sušaku. Tam je čitalnica in prostori za sestanke katoliških organizacij.

d **V zagrebškem nadškofijском semenišču** je letos 144 bogoslovcov, na teološki fakulteti pa vse za skupaj nad 300 slušateljev.

d **Osem vagonov konuse** je poslata okolina Vinkovec za lačne Hercegovine.

d **V Dalmaciji so se mudili trije Španci** in se menda poganjali za velike debave načrta iesa v Španiji.

d **Predajno ceno tohaka** je jugoslovani tohafni monopol v bodočem letu zvišal pridrževalcem za 20 odstotkov.

d **Nove tevarne za umetna gnojila** zgrade v Vejvedini.

d **Iz ljubljanske Metnje ubežnica.** Po svoti lepi navadi je mestna občina tudi letos pri-

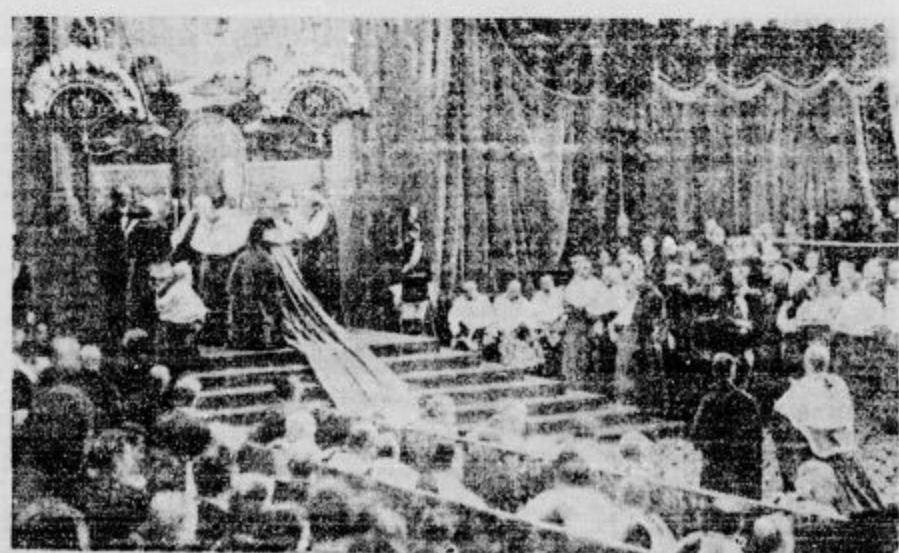
rediila onemogočim starčkom in starkam na sveti večer v mestnem zavetišču prisrčno božincu, ki so se je udeležili poleg starčkov in stark tudi mestni župan dr. Adlešić, podžupan dr. Ravnihar, oba s svojima soprogama, dalje obč. svetnik kanonik dr. T. Klinar, mestni župnik dr. Rus in drugi. V obednici zavetišča je bilo postavljeni lepo okrašeno božično drevo. Župan dr. Adlešić je imel zbranim onemoglim lep božični govor. G. župan je obiskal

Sneženega moža delajo. Samo pozno naj, da je snežen mož ne napiše čevkov v polletne ukaze.

stehernega oskrbovanca ter vsakemu mesecu podaril male božične daritve: zavejek tohaka, gršča županja pa je steherni župnik v zavodu dala zavejek sladkorja. Oskrbovanec so dobili se eda za praznike tudi pribojški v hram.

d **Najemnine za skladišča na železniških postajah** bodo zaišli. Z čim in na zahteve izvoznikov in zato, da bi bilo omogočeno boljšo izkoristitev železniških ležajskih pristopov, bodo s 1. januarjem znižali zakupne cene za ciprila železniška siladnička razen za pristanišča in poslaje za 40–50 odstotkov. Od navedenega datuma znižane cene veljajo za ona že-

Kardinalski zbor v Vatikanu. Navzoči so poleg papeža že tudi novoimenovani kardinali. Škoda, da še ni med njimi nobenega Jugoslovana.

črnišča skladista, ki se bodo na tega dne dala v zakup strankom. Za že izdana skladista bodo veljale tudi zakupne cene do poteka pogodbe. Nadaljnja obvestila in pojasnila se bodo pri železniških ravnateljstvih.

d Nesrečni alkohol. V Stopnem pri Mačolah na bivšem Štajerskem je prišlo pred prazniki do usodenega poboja. Pri posestniku Stefanu Lepeju je bil na obisku Anton Spaninger iz Itaie. Ko sta se oba nahajata v hiši, je prišel na dvorišče vinjen posestnik sin Franc Babšek iz Stopnega ter začel izzivati: Aufbihs kri v luft, črva na plot, pridite ven, da vas vse pokoljem! Ker izzivanje le ni prenehalo, je prišel Lepej Stefan iz hiše ter vprašal Babška, kaj prav za prav hoče. Ni pa še dobro vprašanja izgovoril, ko je navalil Babšek na njega z učnem v roki ter mu zadal 7 cm dolgo rano na roki. Nato je prišel iz hiše tudi Spaninger, proti kateremu se je Babšek obrnil ter ga udaril z rocnjem mčja po glavi. Lepej je medtem, ko sta se Babšek in Spaninger ravnali, skočil v kolarnico ter se vrnil z dvema koloma. Knegi je dal Spaningerju in oba sta parkrat udrihnila po Baošku. Pognala sta ga v beg, nato pa sta se vrnili v hišo. Babšek pa je na poti proti domu zaradi zadobijenih udarcev omrzel. Našle so ga neke ženske, ki so ga zavlekli v Lepejev hlev, kjer je ležal v nezavesti do drugega dne. Potem so ga odpeljali domov. Od udarev mu je počila lobanja, kar je povzročilo smrt.

d 700 otrok in 70 ubožev je obdarovala občina Ptuj s sodelovanjem dobrodelnih društev.

d Ze drugi mesec nimajo ob nedeljah toka v Hrastniku. Posebno radio-poslušalci so nejavniji.

d Kdor se reveda usmili... Dva vagona drv in 5800 kg premoga je razdelila mariborska občina revedeni v mrzljih barakah, razpolanih vagonih in vlažnih kleteh. Premog so darovala tvrdke Andrašič, Mejeviček in Eker. Poleg tega je dala občina iz svojih sredstev 300 mestnim ubožem v vsakemu po 90 dinarjev za nabavo drv za božične praznike.

d Pse je treba prijaviti novim in starim Ljubljancanom. Takse so oproščeni le psi čuvaji. Ali je smatrati psi za čuvaja ali ne, o tem odloča mestno poglavarstvo. Zamudnikom se bo zaračunala pričenši s 1. februarjem taksa v dvojnem znesku.

d Po pameti ga pimo, je učil pokojni škofov Anton Martin Slomšek. Ta zlati nauk so pozabili ponočnjaki tam na Smartinski cesti proti Savi. Posledice niso izostale. Pijanci so pretepli nekega Rozmana, da je moral z rešilnim vozom v bolnišnico. Junaki noč so se maščevali tudi nad Rozmanovim kolesom, ki so mu razrezali gumijaste dele, žlezne pa stokli, in zmetali v jarek. Tičke so že zaprli.

d V Ptiju so zaprli neko mlado dekle iz Vurberga. Pri nji so našli 10 ponarejenih dvajsetdinarskih kovancev, ki jih je hotelo razpedati. Izgovor, da jih je našla na cesti, ji ni pomagal. Ne zapirajmo si z nepoštenimi dejanji pota v srečno bodočnost!

d Novo zdraviliško upravo je dobil Bled. Dosedanje je g. bdr. dr. Natlačen odvezal dolžnosti.

d Za vpoštevanje domačega lesa pri stavbah se zavzema mestni tesarski mojster Fran Ravnihar v posebuem gospodarskem članku v »Slovenec« z dne 21. decembra 1935.

d Slovensko šahovsko zvezo so ustanovili 22. decembra 1935 slovenski šahisti v hotelu Miklič v Ljubljani. Občnega zборa se je udeležilo 19 šahovskih klubov iz dravske banovine s skupno 736 članji, katere je zastopalo 46 odposlancev.

d Proračun Okrajaega cestnega odbora v Ptiju za leto 1936-37 izkazuje 2,149.285 Din za potrebščino.

utoril, je sedaj ugotovljeno. Utopljenec je puštil na bregu samo klobuk, vendar se je policiji posrečilo, da je s pomočjo klobuka odkrila, da je utopljeni brezposebni rudar iz Kisoveca pri Zagorju. Brezposebni Gošte Alojzij je zadnje čase služil kot hlapec v Siški in razvažal kurivo po mestu. Utopljenčevega trupla doslej še niso našli. Bil je srednje postave in blečen v suknjo in jahalne hlače. Njegov obraz je okrogel, ima brke in rjave lase.

d 20 otroka je povila Alojzija Korčak, žena krojača v Starinovasi pri Ljutomeru.

d 450 otrok je obdarovala z obleko in obutvijo mestna občina ljubljanska.

d Mrtvih ne sprejemajo. Neki posestnik iz Seluice ob Dravi je peljal 65-letno občinsko

Težka zimska hrana

prebave želodec, čestih omotic, zaprtosti in neredenega črevesnega delovanja. Stare bolezni se vsled mrza zopet izrazitejo po avijo: hemoroidi, motnje v želodcu, zaprtje, zastrupljenje, glavobol, nespečnost, napetost telesa ter omotica. Posebno zreleje in starejše osebe so tem nadlogam podvržene. PLANINKA-čaj BAHOVEC čisti ter tako deluje blagodejno na vse telo in na Vaše splošno zdravstvo stanje. Zahajajte v apotekah in drogerijsah izrečno le »PLANINKA ČAJ«-BAHOVEC, ki se ne prodaja odprt, temveč le v zaprtih in plombiranih zavitkih po Din 20— in z napisom proizvajalca:

Lekarna Mr. BAHOVEC, Ljubljana

N. br. 22250
18. XI. 1935.

d Izvršilni odbor Združenja smučarjev Planicev je objavil, da so odstranjene vse težave in je zagotovljena zgraditev treh skakalnic v Planici, ki so potrebne za vzdruževanje mednarodne šole za smuške skoke in sicer skakalnica za začetnike za skoke do 25 metrov, mala skakalnica za skoke do 65 m in velika skakalnica za skoke do 100 m. Na veliki skakalnici se bodo vršile tudi mednarodne tekme v smuških skokih na največje daljave.

d Vsa vojažka pojasnila v katerikoli zadevi dobiti proti malenkostnemu plačilu pri Per Franetu, kapetan v.p., Ljubljana, Maistrova ulica 14. Priložiti znamko za odgovor za 3 Din.

d Začetna smrt. Prišel je Mestek Janez, doma iz Vel. vrha ono nedeljo iz Cerknice, kjer je bil vajenc pri nekem čevljaru, domov. In namesto, da bi se vrnil v ponedeljek nazaj k svojemu mojstru, se je zadreževal doma in je pod Vel. vrhom pomagal šivali čevlje. Zvečer je pa menda šel na Studenec, kjer je v prijetni družbi zaigral borih 60 Din, ki so bili last njegovega mojstra. Zjutraj v torek pa se je njegovemu očetu čudno zdelo, da je ležala mala vrvica pred njegovim hlevom, dočim je prejšnji večer dve taksi vrvici shranili v skedenju. Stopil tedaj v skedenj, da pogleda, kje je še druga vrvica. Kako se pa ustraši, ko vidi, da visi na nji njegov sin Janez — obešen! — Manj igre in več molitve in dobre katoliške izobrazbe — v tem je rešitev mladine.

d Ali je s smrjo vsega konec? Kdo je neznan utopljenec, ki je sredi decembra skočil z Gruberjevega nabrežja v Ljubljano in

revo Terezijo Janže v bolnišnico. Bila je že močno oslabljena. Dolga vožnja na saneh do Maribora v hudem mrazu pa je bila za staro revico usodna. Vso pot je stokala, na državnem mostu v Mariboru pa je vzdihovanje naenkrat prenehalo. Ves začuden je pogledal voznik za seboj na vozu ležeč bolničko, pa je presenečen videl, da je že mrtva. Kljub temu jo je vozil v bolnišnico, kjer so mu povedali, da sprejemajo samo žive ljudi, mrtvim pa ne morejo nič pomagati.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarc naravne »Franz Josef grenčice«.

d Ljubljanski mestni socialni urad je razdelil pred prazniki med revede 25 ton premoga in 15.000 kg drv. Pri Borzi dela je dobitilo podporo okrog 170 brezposelnih delavcev. Denarne podpore po 40 do 60 Din je dobitilo okrog 250 onemoglih starčkov. Mestna občina ljubljanska je za božične praznike razdelila še druge podpore.

IZ DOMAČE POLITIKE

d Predsednik Narodne skupštine Stefan Cirić je imel v Novem Sadu dobro obiskan politični sestanek, na katerem je vabil svoje sramiščenike, naj vstopijo v Jugosl. radik. zadržedno.

d Narodna skupština se sestane sredji meseca januarja, da bo državni proračun pravčasno sprejet.

d Občinski odbor v Mokronogu je razpuščen in imenovana nova uprava na čelu z bivšim županom Strupekom Antonom iz Slepške.

d Novo občinsko upravo s predsednikom posestnikom Borštnarjem Lojetom na čelu je dobilo Tržiče na Dolenjskem.

d Živahno dejanje mladih radikalov. V smislu navodil izvršilnega odbora JRZ (Jugoslovanske radikalne zajednice) za končno organizacijo JRZ so se, kakor v ostalih krajih,

IVAN ROZINA (preje Orient) trgovina barv in lakov, Ljubljana

Volika izbira komičnih in oljnatih barv, šolskih, studijskih in umetniških barv. Firneži, laki, steklski in mizarski klej, šelak, spiril, denat, lužila, Artic, tuši, pastele ter splošno slikarske in pleskarske potrebščine. Velika zaloga vseh vrst vedno srečega maceva.

Najnižje cene in najboljša posrečja.

PRODAJALNA TYRŠEVA (DUNAJSKA) CESTA 14 poleg trgovine Schneider & Verovšek

tudi v prestolnici sami lotili dela mladi radiči, ki prirejajo sedaj skoraj vsak večer krajne sestanke, na katerih spopominjujo krajne odbore. Splošno se opaža, da se povsod delo na končni organizaciji JRZ nadaljuje. Na vseh teh sestankih, kakor v prestolnici tako tudi v notranjosti držav, zborovalci in pristaši JRZ izjavljajo popolno zaupanje vodstvu JRZ in to dr. Sicjačinoviču, dr. Korošcu in dr. Spahu.

d Pri občinskih volitvah v Velesu sta bili vloženi dve listi in sicer lista Jugosl. rad. zajednice in lista opozicije. Prva je dobila 1583, opozicionalna pa 1024 glasov.

d V urasih morata vladati prijaznost in red. Ljubljanski župan dr. Adlešič je izdal sledenčo okrožnico: »V interesu prebivalstva in službe je, da se uradništvo točno drži uradnih ur. Prosim te, da vse uslužbenstvo, da točno prihaja v urad in se ves čas uradnih ur zadržava v uradu, da se morejo službeni positi nemoteno vršiti, ter da je uradništvo strankam na razpolago. Dalje opozarjam, da se nameščenstvo napram strankam, ki isčejo na mestnem pogavarstvu, oziroma pri mestni občini ljubljanski pomoči, vede skrajno uslužno, prijazno in ustrežljivo. Nameščenstvo ne sme pozabiti, da je v službi ljudstva in da mora semeščanom ili v vsakem oziru na reko. Upam, da ne bom prisel nikdar v položaj, v tem pogledu dobiti kakе nedostatke, ker bom več primoran proti krivem postopati.«

d Kasj pa to pomeni? Administrativni odbor v narodni skupščini je sklenil, da se Icadi, ki je bil ustanovljen v skupščini leta 1933 za ustanitev brezposelnih učiteljev, v celoti vrne narodni skupščini, ker ni bil porabljen za te namene.

d Anglija je vprašala vlade Jugoslavije, Turčije, Grčije in Španije, če hočejo braniti skupno varnost in priskočiti Angliji na pomč, če bi bila napadena od Italije. Od vseh balkanskih držav je prisel pritrden odgovor prej ko v 48 urah, kar so sprejeli v Londonu z velikim zadoščenjem.

d Zvesti načelom Zveze narodov. V švicarski Zenevi se je vršila po seji Balkanskega sporazuma tudi seja sveta držav Male zvez. Po sejah so uradno objavili, da ostanejo tako države Balkanskega sporazuma kakor tudi države Male zvezne zveste načelom Zveze narodov.

NESREČE

d Zopet dva požara. V Spodnji gorici je gorelo pri kočarju Francu Kovačiču. — V Trničah je požar uničil gospodarsko poslopje in ostrešje na hiši posestnika Kalčiča Ivana.

d Ko je popravljal na neki strehi električno napeljavo je padel 10 m globoko 29 letni monter Ivan Valant in si zlomil hrbotenico.

d Pod vlak je padel. Na božični večer se je zgodila v Mirni težja železniška nesreča. Viak, ki vozi zvečer iz Trebnjega v St. Janž, je povozil g. Koželja, trgovčevega sina iz Montrona. Nesrečni fant je na mirenski postaji izstopil, ker je pomagal nekomu nesti kovčuge. Medtem pa je vlak pričel voziti iz postaje. Fant je stekel za njim in skočil na vagonako stopnico. Toda zaradi snega je bila stopnica spolzka in fantu je spodrsnilo. Padel je tako nearečno pod vlak, da mu le-ta odrezal nogo v koliku in roko v ramenu. V njej, ovo nesrečo pa tega nihče ni opazil. Tako je moral ležati dve uri v snegu in kri mu je curkoma tekla iz ran. Šele ljudje, ki so šli k polnočnici, so slišali njegove slabotne klice na pomoč in

ga odnesli na postajo. Prepeljali so ga z avtomobilom v bolnišnico. Fant je izgubil mnogo krvi in bo težko okreval.

d Zibka je bila v plamenih. V Hotinji vasi pri Slinici se je pripetila nesreča, ki je povzročila smrt 20 mesečnega sinčka železničarja Dolanca. Otrok je ležal v zibelki poleg štedilnika v kuhinji. Mati je imela nekaj opravka pri sosedih ter je za hipec malega Jožka puštila samega. Ko se je čez nekaj minut vrnila nazaj, je zagledala strahovit prizor. Zibka je bila v plamenih, v katerih se je zvijal njen sinček, ki je gorel pri živem telesu. Naglo ga je rešila iz strašne nevarnosti, pa je bilo že prepozno. Otrč je dobil izredne opeklime na obrazu in prsi ter je nekaj ur pozneje v marioborski bolnišnici umrl. Kakor se je ugotovilo, se je vnele zaradi hudo zakurjenega štedilnika perilo, ki je viselo na vrviči nad pečjo v kuhinji. Goreče perilo je padlo na zibko ter prekrilo otroka z ognjem, v katerem ga je zadela mukepolna smrt.

d V mrazu je opešal in zmurnil v Jelenčah pri Jarenini berač, okrog 60 let star. Pri njem so našli nekaj slanine, moke in soli. Kdo je, niso mogli dognati.

d Iz službenega voza je padel na mariborskem kolodvoru 50 letni sprevodnik Julij Maček in dobil hude poškodbe.

d Ko je nameril puško proti zajetu. Pred dnevi sta šla 33-letni viničar pri Sv. Urbanu in njegov gospodar na lov na zajce. Ko sta stala na preži nekoliko oddaljena drug od drugega, se je nenadoma pojavit dolgovhod pred viničarjem. Gospodar je naperil puško proti zajetu in sprožil. Po nesreči pa je zadel svojega solovca naravnost v hrbot. Težko ranijenega so morali spraviti v ptujsko bolnišnico.

d S samokresom se je obstrelil 16-letni Mihael Mlinarič v Mariboru. Zadel se je v prsi ter je kregla izstopila na hrbitu.

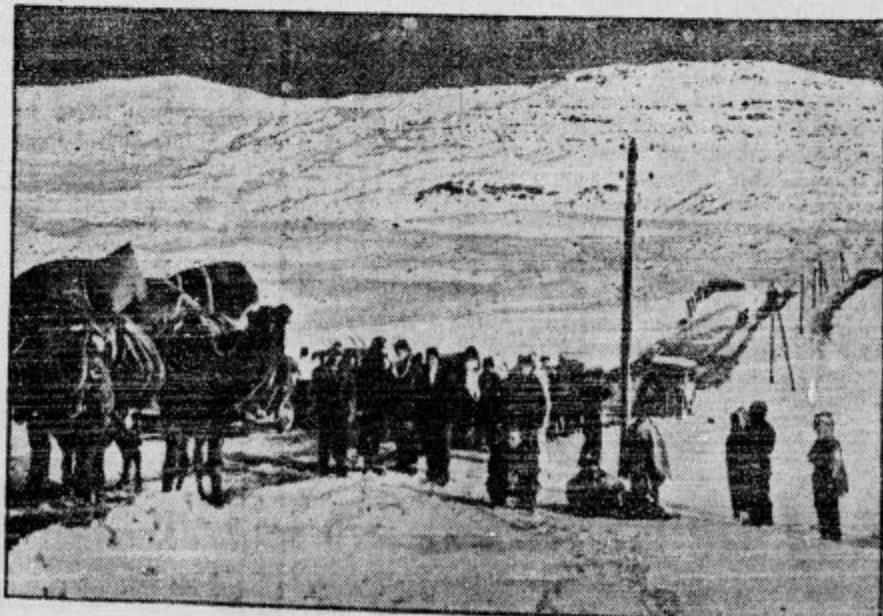
d Nesreča za nesrečo. Pri padcu s kolesa si je nalomil levo roko trgovski pomočnik Kočvar Alfonz v Šiški. — Kurjača v ljubljanski mestni plinarni Gartnerja Franca je udarilo pri delu navijalo na glavo in ga nevarno poškodovalo. — 26-letni gozdni delavec

Skok Franc iz Loke pri Sv. Juriju ob Taboru si je v gozdu pri podiranju drevja zlomi nogo. Istotan si je poškodoval nogo pr gozdnem delu 19-letni gozdniki delavec Ivar Podbregar s Crnega vrha pri Sv. Juriju ob Taboru. — Na ledeni cesti v Škofji Loki je padla in si nogo zlomila delavka tovarne Impex Marija Sokličeva. — Na žagi v Ribnic je zmečkal hlod desno nogo 36-letnemu de lavenu Alojziju Bambiču. — V Svetju pri Medvodah si je pri padcu zlomila roko 13-letna Ana Kraljeva. — V Šmartnem ob Savi je padel pred hišo in si zlomil roko 43-letni telefonski delavec Mihael Stern.

NOVI GROBOVI

d V Radovljici je umrl značajen katoliški mož Vinko Resman, posestnik in večkratni mestni župan. V veselih in žalostnih časih je stal nepremično v prvih vrstah Slovenske ljudske stranke. V novem položaju je bil izvoljen za krajevnega in okrajnega predsednika Jugrad. zajednice. Veliko dobrega je storil režem in je sploh rad pomagal kjer in kolikor je mogel. Značajnemu možu, stebru slovenske katoliške misli na Gorenjskem, bodi Bog obilen plačnik!

d Umrl bož! V Zahiji vasi pri Novem mestu je umrl arh. uradnik Jakob Lobe. — V Braslovčah je odšel h Gospodu po večno plačilo Mihael Slavec, oče g. župnika v pokoju. — V St. Vidu nad Ljubljano je odšel v večnost znani zdravnik dr. Edo Slajmer. — V Kropi je izdihnil trgovec Luka Hafner. — V Borovnici so položili v grob Ivanko Suhašolnik. — V Ptaju so pokopali Marijo Mokolej, Hanželič. — V Dolnjem Logatu je nadoma preminil kmetovalec Janez Jurca. — V Tržiču je zapustil solzno dolino posestnik Bocak Karol. — V Zalogu pri Cerkljah je zaspala v Gospodu Frančiška Bohinc mati uglednega zdravnika. — Pri Sv. Jakobu ob Savi je na veke zatisnila trudne oči 72-letna Marija Pečnikar roj. Grad. — V Ljubljani so umrli: vdova po polkovniku Avguštu pl. Borota Budabran roj. Malitseh, sodni nadsvetnik v p. Avguštin Obloš, bivši delovodnik tvrdke

Kamela je ladja v puščavi. Ampak to pot dvo- in enogeri živalici huda prede. Zapadel je namreč sneg, ki vročine navajenemu velblodu ni dobrodošel. Naj potpri, saj je danes na svetu itak vse narobe.

amassa Teodor Czechak, paznik v p. Valen-
ta Frece, kuharica Marija Ilija, bivši trgo-
vec Ludvik Smole, posestnica Novak Fran-
čiška, vratar Narodne banke Franc Hostnik,
vojnariški narednik Jakob Gabrič, vdova po
čl. sprevod. v p. Ljudmila Kavš roj. Sovič,
Luka Stuzzi, akademski slikar Peter Zmelič,
upokojenec drž. železnice Aleš Florjanč-
ić, soproga železni, uradnika v p. Marija Ost-
ek in soproga mag. pis. ravnatelja v p. Ma-
rij Dražil roj. Barič.

RAZNO

d V Domu za duhovne vaje pri sv. Jožefu
Ljubljani bodo to zimo slediči tečaji: Za
meseč v januarju 13.—17. in 27.—31.; v febru-
ruju 10.—14., v marcu 2.—6., in 30. marca do
aprila. Za može v januarju 20.—24., v fe-
bruarju 3.—7., v marcu 9.—13. Na ponedeljek
zvečer se prične in na petek zjutraj kon-
ča. Oskrbnina znača 100 Din.

Glavna bratovska skladnica v Ljubljani
pozara iz zavarovanja izstopišče rudarje, da
e glede očuvanja nadej iz pokojninskega za-
varovanja strog ravnajo po predpisih § 50
kladničnih pravil. Priznalino letnih Din 20
plačati v predpisanim roku ali pa pravo-
mošno prosiči za odlog plačila. V Jugoslaviji
vajočim zamudnikom, ki so v zaostanku s-
riznalino za 1. 1935 ter v tujini bivajočim ru-
darjem, ki priznalino še niso poravnali, je za-
čenje glavne bratovske skladnice ljubljans-
ke podaljšan rok za vložitev izzadevne pro-
se do 1. februarja 1936. Kasneje došle
ročnje se ne bodo več upoštevale.

Prosvetno društvo Crnuče vabi k prire-
viti božične igre v 4 dejanjih: »Henrik gočavi
itez. Uprizor se na praznik Treh kraljev ob
popoldne. — Vabljeni!«

✓ vsako hišo Domoljuba

Jeske-Choiński:

Ugašajoče sonce

(Prevedel Vinko Lovšin.)

(Nadaljevanje.)

»Oče Sigfrid... rečem ti... vsak mora
asti! je že jecljajo ponavljaj gladijator, na-
ravil nov požirek iz čaše, se stresel in
egotovo zamuhnil po zraku. »Tak je...
ijo... novi sumek!«

In Fabij ga ne zna cenniti!«

»On!« je zasikal gladijator.

»Na lov na sužnje se pa dobro razume!«

»Ta pes!«

Celo hčere naših svobodnih ljudi da-
leči na suženjski trg.«

Spor je ves pijan bulil v starega.

»Tuzneld je ugrabil,« je reklo Sigfrid.

»Tuzneld... oh, oh, oh... ta je lepa!«

nirniral Spor.

Servij se je zdrznil, a Sigfrid ga je sva-
ilino pogledal.

»Torej je lepa?«

»Oh, oh, oh!... In ta pes... je hotel...
a je...«

»Da jo ti umoriš!«

Spor je odšimal z glavo.

Nekdo drugi, je jecjalj. »ji je... že-
zno... železno verigo... nataknil na vrat-
por... ne, ne! Neki Grk... Spor... ne bo
obene... germaniske gospe... v verige vkle-
ni. Oče Sigfrid... rečem ti... moj sunek!«

Dvignil se je izza mize, da bi pokazal
anek, a je padel z obrazom na mizo in kmalu
ato je bilo slišati strašno smrečanje.

Prefekt je vrgel na mizo pest denarja
in napitnino in zapustil gostilno s svojim
premstvom.

RAZGLED PO SVETU

Abesinsko-italijanska vojna

Ostavko angleškega zunanjega ministra
Hoarea je ves svet, razen Italijanov seveda,
sprejel z zadoščenjem, zakaj, pokazalo se je,
da vpliv Društva narodov ni nekaj malenk-
ostnega. Na Horovo mesto je bil imenovan
Eden (Iden), ki ni poseben prijatelj sedanja
italijanske zunanje politike in je odločen bran-
itelj ugleda Društva narodov. Pod vplivom
javnega mnenja vsega sveta je tudi francoski
zunanji minister Laval zavrgel svoje znane
predloge za italijansko-abesinski mir in je v
francoski zbornici tako lepo govoril o demo-
kraciji in o Društvu narodov, da je vzliz svo-
jim ponesrečenim mirovnim pogojem prejel
od večine parlamenta zaupnico. Zdi se, da
tudi italijanska vlada bolj resno računa s
težkim položajem, zakaj italijanski velepos-
lanik v Parizu je sporcil Lavalu, da čaka
italijanska vlada na nove pogoje za mirno re-
šitev sedanja afriške vojne. Italija je posku-
šala v zadnjem času že večkrat pridobiti
Nemčijo za svoje stališče. Nemčija pa, ki ji
italijanska zavezniška zvestoba ob svetovni
vojni še ni šla iz spomina, na vse te ponudbe
ni odgovorila, temveč samo obvestila Mussolinija,
da bo zahtevala — vendar šele po kon-
čani vojni v Afriki — povrnitev svojih
kolonij.

Dočim na južnem bojišču ni bilo poseb-
nih sprememb, se ofenziva na severni fronti
nadaljuje na celi črti od Aksumu do Makale.
Abesinci počasi, a vztrajno napredujejo. V
zadnjih dneh so Abesinci zopet sestrelili dva
italijanska aeroplana. Pri zavzetju Abi Adija

so Abesinci po krvavih bojih vplenili 50 mo-
dernih strojnih pušk in kar dvajset tankov.
Časopisje piše, da so bili boji, ki so se vršili
med božičnimi prazniki najbolj krvavi, kar
se je začela vojna. Italijanski aeroplani so
navezani v zadnjem času bolj na izvidniško
službo in na bombardirovko abesinskih kra-
jev izven prvih frontnih vrst. To pa zato,
ker se boji vrše večinoma nož na nož in bi
Italijani, ako bi streljali z zračnih višav, takô
morili tudi svoje vojake. Splošen položaj v
prejšnjem tednu se lahko zaznamuje kot zelo
slab za italijansko plat.

AVSTRIJA

s Lepim besedam naj sledi dejanja. Na
pozdravni brzojav Slovenske prosvetne zveze
na Koroškem z letošnjega občnega zbora, na-
slovljeno na dež. glavarja s prošnjo za zaščito
manjšinskih kulturnih interesov, je Slovenska
prosvetna zveza sprejela sledeće pismo:
»Sprejmite mojo toplo zahvalo za pozdravni
brzojav z občnega zbora Vaše zveze. Samo-
obsebi umevna dolžnost moja kot deželnega
glavarja Koroške je, da vplivam na dobro so-
žitje obeh narodov v naši domovini. Hkrati
je moja odkrita želja, da zadovoljam in iz-
gradim kulturne potrebe slovenske manjši-
ne, v kolikor je to možno. Z izradi odličnega
spoštovanja — Hülgerth.«

s Te in ona iz Korotana. K zimski pre-
skrbi za reveže bodo zvezni in deželni urad-
niki prispevali od novembra do aprila gotov

Zunaj na prazni cesti je vprašal pol-
glasno: »Ali pozna kdo od nas hišo in po-
Parkrat sem bil za kratki čas pri njem,«
slojje Fabijev!

je reklo Gaj.

»Stoji sredi vrta, katerega obdaja visoko
obzidje.«

»Ali je mogoče priti na vrt neopaženo?«

»Mestna straža se ob tej uri tam malo-
kdaj pokaže.«

»Ali veš, na kateri strani se nahaja po-
slopje za sužnje?«

»Nedaleč od kurje hiše sem videl luknjo,
o kateri mi je pravil Fabijev oskrbnik, da
je jеч za sužnje.«

»Torej nas peljita, Sigfrid in Gaj!« je
ukazal prefekt. »Iz pijačevih besedi skle-
pan, da je dal Fabij Tusneld ukovati v
verige in zapreti. Potrebovali bomo samo-
pomoći... Sila s silo! Ako bi nam kdo za-
stavil pot, porinite mu takoj jeklo med
rebra.«

Zopet so prišli na trg, ki je obdajal Fla-
vijev amfiteater in od tu so se obrnili proti
Eskvilinu.

* * *

Rim, ki je bil po dnevu zaprt za vozni
promet je bobnel in ječal po noči, kot ve-
likan, ki stoka pod velikim bremenom. Pri-
vseh vratih se prihajali v mesto različni vo-
zovi. Prihajali so potniki iz vseh štirih delov
sveta, trgovci z blagom, najemniki iz pristav
v okolici pridekli svojih vrtov. Votlo bob-
nenje se je razlegalo po vsem speciem mestu,
kot sumenje oddaljenega morja. Od časa do
časa je bilo slišati jače glasove; ako sta se
v kakih ozkki ulici dva voza zadela so ljudje
kleti, živina pa vpila.

Na hribku, kamor je družbo peljal Gaj,
so se vsak trenutek pojavile temne postave,
ki so izginile, ne da bi se ozrle v smeri proti
Apiski cesti.

»To so gotovo kristjani,« je razlagal Gaj.
»Zbirajo se v nočnem času za Apiskimi
vrti. Ti strankarji gotovo ničesar dobrega
ne namerovajo, ker se boje dnevne svetlobe.«

Bilu Titovega kopališča so srečali pre-
fekt in spremiščevalci mestno stražo, ki je
korakala v sredino mesta.

Petelinji so že peli, ko so ustavili pri
vrtnem zidu.

»Tu je,« je reklo Gaj.

Prefekt je posluhnil. V grobni tižini tem-
ne noči je odmevalo samo bobnenje voz v
notranjščini mesta; sicer se ni slišal noben
šum.

»Sigfrid ostane na tej strani obzidja,« je
odredil Servij. »Herman bo stražil na ob-
zidju, jar pa grem z Gajem čez. Vsakdo naj
ima pripravljeno svoje jeklo.«

Povzpel se je na Hermanove rame in
splezal na zid; ravno tako Gaj. Na drugi
strani se je bilo proti pričakovanju lahko
spustiti navzdol, ker je stal na nekem kupu
zemlje mnogo drevja in grmičevja, ki je
segalo skoraj do vrha obzidja. Take je bilo
lahko splezati dol in povratek je bil zago-
tovljen.

Z obzidja je podal Herman Gaju svež
nažgano bakljo. Ta jo je s svojim pláščem
tako zakril, da je razsvetljevala pot samo
nekaj korakov pred njim; za njim se je
plazil Servij. Prišla sta v dolg drevored. Ne-
kajkrat sta se vstavila in zadrževala sapo,
ako sta slišala kak šum; pogumno pa sta
zopet stopala naprej, ko sta videla, da je bil
samoo piš vetrar, ki je majal suhe kostanjeve
listje.

Končno so zablesteli na strani drevoreda
bole stene nizkega poslopja. Kamalu je Gaj
spoznal, da je to kokosarna, ki je bila prece
proč od drugega poslopja.

»Tu je,« je zašepetal in hitel par korakov
naprej, da poišče zatvor.

odsotek svoje plače. — Od koroških rekrutov so pri naborih sprejeli samo 66 od sto, kar je razmerno najniže število v Avstriji. — Zvonovi beijaške farne cerkve bodo odslej električno zvonili. — Imenovan je okrajni šolski svet v Smohoru. Njegovi člani so večinoma župani. — Začetkom decembra je bilo v deželi 12.842 brezposelnih in od teh 11.994 podpiranih oseb. V vsej državi so našeli 242.759 brezposelnih. — Mihail Erlich, pomemni delavec v tovarni na Reberei, se je nevarno poškodoval. — Pred celovskim sodiščem se je minuli teden zagovarjala druga skupina socialistov. Obsojeni so od 6 mesecev do 2 in pol leta ječe. — Cesta čez Podkoren je do maja zaprta. — V Blačah so pokopali očeta šentjurškega župnika Č. J. Moščitza. — V Vogrčah je umrl posestnik Anton Miklavčič.

AMERIKA

s Razno. V Sheboyganu Wis je umrla Mary Beniger iz Trnovega na Notranjskem. — V Bridgeville Pa je preminul 54letni Frank Zupančič in Hruškova pri Krškem. — V Oaklandu Cal je odšel v večnost 46letni Jakob Škerjanc iz Ljubljane pri Gornjem Gradu. — V Milwaukee Wis so pokopali 54letno Frančiško Komar roj. Staut. — V Ely Minn je zapustil ta svet 52letni Ivan Smolčič iz občine Pozorište. — V Arma Kaus se je smrtno ponesrečil 57letni Karl Murn, iz Novega mesta. — V Forest City, Pa., je bilo pri mnogih občinskih volitvah izvoljenih več naših ljudi v občinske urade. J. Zalar je bil izvoljen za mirovnega sodnika, Matij Kamin za šolskega nadzornika, Mihail Skubie za nadzornika ubožnic, Louis Pečnik pa za avditorja. — Za župana farmarske občine, Worcester, N. Y., je bil izvojen rojak Louis Babnik, ki tam poseduje eno štirijuško miljo zemlje in

80 glav goveje živine. — V Kelley jezeru je utonil 42letni rojak Peter Maurin. — V Caravansburgu je umrla 75letna Marija Kirn. — V Arma Kaus je povozil avtomobilist do smrti rojak Miko Razpotnik. — V Bridgeville Pa. je preminul 52letni Frank Zupančič iz Zerovnika pri Krškem. — V Bou Aier Pa. si je vzel življenje z dinamitom 60letni Frank Breznikar iz St. Ruperta na Dolenjskem. — V Imperialu Pa. je zapustil solzno dolino 51letni Anton Božič iz Prapretna pri Šentviški gori. — V Pineville Minn je izdržnil 79letni John Butala iz Kota v Beli krajini. — V So. Chikago je podlegla operaciji Marija Bevk. — V Forest City Pa. so dali v grob 65letnega Jakoba Trčka iz Laz pri Borovnici. — V Russelton Pa. je zadel mrtvoud 47letnega Franka Matka iz Bučke pri Krškem. — V Vankeganu II. je umrl John Hodnik pd. Zontov. — V Bessemjerju Pa. je odšla v večnost 47letna Marija Hribar iz Grmavljice pri Škocjanu. — V Chikagu II. je umrla 60letna Alice Videtič.

FRANCIJA

s Francoski general o francoskih učiteljih. Na francoskem je dvoje vrste šol, ki so enakopravne pred državo: ene so državne,

BANKA BARUCH

II. Rue Auher, Paris (9^e)

Odpromila denar v Jugoslavijo
na najhitreje in po najboljšem dnevnom kurzu.

Vsi vse bančne posile ankljantneje

Poštni urad v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše žekovne račune.
BELGIJA: Nr. 306-64 Bruxelles; FRANCIJA: Nr. 117-91 Pariz; HOLANDIJA: Nr. 185-66 Ned. Dienst; LUXEMBURG: Nr. 3967 Luxemburg.
Na zahtevo pošljemo brezplačno našo ček, nakaznico

druge zasebne. Zasebne raziskave so redovni in razne certificirane ustanove. Vzeto znano, so učitelji na delavniki sedaj socialisti in komunisti. Nedavno se je do taknili teh učiteljev zelo spôštovali in uglasili general Veigan. V svojem govoru je reklo: Kako dolgo bomo še trpeli, da ti učitelji delajo proti državi. Nato je francoski general ugotovil v svojem govoru, da otroci, ki so dovršili šolo pri teh učiteljih, čisto nič ne znajo, kar je zelo umetno. Zakaj kdo se bo brigal za pouk, če mu pa noč in dan roji po glavi — komunistični raj.

ŠPANIJA

s Strahovito neurje je divjalo pretekli teden po vsej Španiji. V Malagi se je porušila petnadstropna hiša. Dozdaj so iz ruševin odstranili tri mrtve, štiri osebe so hudo ranjene. Pri Viladi v pokrajini Valencije je poplavila ogromno skladische žita. Žito je nedavno tega odkupila država. Posebno resna so poročila o poplavah, ki sta jih povzročili reki Guadiana in Tormes. Pri Badajosu in Salamanci je voda odnesla mostove. Iz teh krajev prihajajo tudi vesti, da so ponekod valovi odnesli krste pokopanih mrtvecev. Brzi vlak iz Madrija v Bajados je skočil iz tira, ker je bila proga porušena. Več oseb je ranjenih. Tudi mostovi na reki Tietru so se zrušili. V okolici Oropesa je vihar podrl 5 mostov. Eden izmed njih se je padrl v trenutku, ko je vozil preko njega cestni avto. Dva potnika sta utonila.

KATOLIŠKA CERKEV

s Pokret katoliških žena je eden največjih v Franciji. Združene so v »Ženski zvezni francoske katoliške akcije«. — Nedavno so v prisotnosti italijanskega kralja slovesno otvorili vsečilišče v Rimu. G. Mussolini je od-

Pritajan glas nevolje se je izvil iz njegovega grla. Servij je hitro priskočil: »Kaj je?«

»Luknja je odprtata!« je odgovoril Gaj in se obenem tako obrnil, da je z lastnim telesom zakrival bakljo proti dvorišču.

Pri tem se mu je nudil nov nepričakovani prizor: na neko drevo naslonjen kot bi spal, je sedeł suženj z bledim obrazom z mlaki krvji.

Nemo je pokazal Gaj na traplo. Servij, ki je mislil, da mož spi, se je že hotel vrci nanj, toda Gaj ga je naglo zadržal in mu razložil, da je suženj neškodljiv.

»Gotovo so mu v spanju zadali smrtni udarec in vkradli dovoce iz zapora!«

Servij je moral s silo obvladati svoje razburjenje. Vendar ni še popolnoma obupal nad uspehom svojevo podvzetja; vsaj do govorosti je hotel priti. Zato se je splazil skozi luknjo in vzel Gaju bakljo. Bila je tako nizka, da je moral poklicniti, da se je mogel razgledati. Vsa oprema v luknji je bila kup slame, prevrjen v vrč, iz katerega je tekla voda po peščenih tleh in nedotaknen kos kraha. V pesku je opazil Servij sledove nog, ki so bili najbrži od Tuznelede. Mal predmet je zablestel v pesku; poželjivo je stegnil Servij roko po njem.

»Njen uhem!« je vzklikanil.

K sreči se je zadušil glas v luknji. Oglasile pa so se kure v kokošnjaku in takoj nato je pomolil Gaj svojo glavo v luknjo.

»Pse slišim rencati,« je posvaril.

Servij se je splazil z Gajovo pomokojo iz luknje in oba sta šla hitro proti vrnemu obzidju. V dolgem drevoredu je vrgel Gaj bakljo na tla in potekal ogenj, ker psi so se že oglašali na dvorišču. Kmalu sta beganca opazila za seboj v neposredni bližini kokošnjaka luči, kar je bilo za njiju lahko ugod-

no pa tudi zelo opasno. Gotovo so bili bakljonose in spreviljevalec nekaj časa zadržani pri truplu sužnja in odprtih vratih luknje, psi pa so pa že prišli na sled begunecem. Zato sta oba pospela svoj korak. V ravnem konstanjevem drevoredu sta lahko dobro izrabila čas, ne da bi zabredila in že sta tudi slišala Hermanove znake, ki je nmrmljil in kašljal v nizkem basu, da ju opozori na svoje mesto na obzidju. Takoj nato pa se je začelo divje lajanje dveh velikih psov, ki sta se neizrečeno hitro bližala.

»Stoj!« je ukazal Servij pred seboj hitrečno Gaju. Potegni svoj nož! Zverini morava uničiti!«

Tako je postavil za napad; Gaj ravno tako.

Medtem sta bila psi že tudi pred njima.

»Pričakuj napad!« je zopet ukazal Servij in začel dražiti razjarjenega psa, da ne bi opustila namernovanega napada.

In res, psa sta jima planila na prsi; kot bi si bila vsak izbrala svojega moža. Gaj je pograbil svojega napadaleca z levico za glavo in porinil nož v tilnik, tako da je pes takoj obvisev Zagrizen z zobmi v njegov plasc. Servij pa se ni hotel omadeževati z živalsko krvjo; pograbil je svojega nasprotnika z obema rokama za goltanece, ga krčevalo stisnil in treščil hreščeo zver z vso močjo ob tla.

Herman je ponavljal svoje znamenje vedno bolj vneto in že skoro polglasno kličal: »Tu, tu! Tam od zadaj se bližajo baklje!«

Se sta mogla pravočasno Servij in Gaj s Hermanovo in Sigfridovo pomočjo priti čez zid na varno. Herman jima je pomagal z rokami. Sigfrid je pa nastavil hrket. Zadnji je skočil dolni stotnik.

»Ni je več! je poročal kratko prefekt. »Uhan je vse, kar sem našel od nje. Gaj meni, da jo je moral neki tretji ukrasti,

ker je suženj, ki jo je stražil umorjen. Sedaj pa ne govorimo dalje, marveč se oddaljimo, a ne prenaglo, da ne bomo vzbujali sumu.«

Molče je stopala mala četica po prezni ulici nazaj na gledališki trg. Iz Fabijevega vrta pa se je slišal velik hrušč. Gaj se je ozril nazaj, videl baklje čez vrtni zid in svedoval, da hitro beže. Toda prefekt ga je zadržal.

»Luč v noči slepi one, ki so poleg, tako da že na kratko razdaljo ničesar več ne ločijo, nas pa skrije še v toliko večjo temo.«

»Mi smo tudi širje,« je toljni holj sebe kot pa druge. Zaostal je za njimi in se zapolil v tužne misli.

Sin uglednega markomanskega kneza je služil že od svojega osmennajstega leta v rimskih legijah, najprej kot podrejen častnik, potem pa kot voditelj zvezne konjenice. Po mnogih bojih z rimskimi usnejenimi četami je končno vendarle spredel njegov očes iz cesarjevih rok rimsko fliržavljanstvo in viteški prstan ter prisegel zvestobo bogovom kakor tudi rimskim postavam, tako da je bil Servij samo še po krvi germanškega rodu. Vzgojen v duhu in nazorih nove domovine, je brez pomisleka daroval Rimu svojo moč in mladost. Že dvanaest let je varoval severne krajine rimske države pred lastnimi vojaki. V sto bitkah je brzal samovoljnost svobodnih Germanov, ki so neprestano trkali na vrata države. Tako mu je ukazovala njegova vojaška čast in vrestnost njegovega rodu. Celo napram svojim smrtnim sovražnikom so branila nepokvarjena sreca germanških narodov zvestobno in vero.

Oni pa, močni, olikani in omikani gospodarji sveta, ali so tudi držali obveznosti napram tujim premaganim narodom? Ali so upoštivali izvrševalce zakonov in od njihovih cesarjev posvečene pogodbe? In luč iz

redil, da mora v vsaki dvorani za predavanje viseti na dostojnem mestu sv. razpolo. — Glavni poveljnik kitajske vojske general Cang-Kai-Sek je napisal krščanskim misijonarjem pismo, kjer pravi: »Naravstvenost kitajskega naroda bo dvignila in utrdila samo krščanska vera. Edino ona lahko ustvari na Kitajskem nove ljudi.« — Lansko leto so brezvesni starci v kitajskem mestu Sangaju zavrgli okrog 20 tisoč novorojenčev. Na Kitajskem vlada poganski običaj, da starši, ki ne žele otrok, poleže otroke na samoto psom in zverem. Katoliške redovnice rešujejo zavrnene otroke in skrbe za nje. — Od 200 milijonov Indijancev je 4 milijone katoličanov.

DROBNE NOVICE

18 ljudi si je vzelo življenje 26. decembra v madjarski Budimpešti.

Silni viharji so divljali te dni po vsej Panonski.

Nad 6000 aeroplakov že vezi na celiem svetu civilno prebivalstvo.

Za prevajanje petroleja po ceveh so zgradili Rusi 847 km dolgo napeljavno od Kaspijskega morja do Urala.

Traje pari čevljev letno pridejo na vsakega prebivalca v Čehoslovaski. Ali so tako za nič?

20 romunskih praščev je kupila Nemčija.

Umetni kavček iz petroleja bole izdelovali dunajski profesor Rosler.

115.180 brezposelnih delavcev je imela Nizozemska v novembру 1935.

16.110 kojig je izšlo v letu 1935 na Anglijskem.

Hisa je zgorela in z njo vred 25 ljudi v sibirskem Irkutsku.

Belgijski kralj Leopold je prišel v Anglijo posredovati za mir med Italijo in Abozom.

Kdo je razširjal mir med barbarji? Ali je vrisla pravico in usmiljenje, kakor so začetavljalo obljube senata?

Prefekt je globoko zavzdihnil. Vse tožbe germanških narodov so odmevali v njegovem sru in ga spominjale na tisoče naselj, katere so uničile rimske legije, na stotisoč vjetnikov, ki so bili opejljani v sužnost. Zdajo se mu je, da slisi močno stokanje in zdihovanje podobno jesenskemu viharju v neizmenjem gozdu. S svojimi duševnimi očmi je videl, da baki goreče vasi: videl je germaniske gladijatorje v rimskem cirku, kako jih mesarijo trgrji in levji; videl je žene izročene rabljem.

In on sam se je moral vtipotapiti v Rim kot tak v tujo hišo, da ukrade svoje sveto imetje — on, ki je žrtvoval svojo mladinsko navdušenje cesarjevi slavi, on, ki je na hojščih vodil z neustrašenim pogumom barbarske pomehkužene sinove ponosnega Rima. Vsak cestninov, zločinec, ki zaslubi, da ga prihaja na križ, bi ga lahko znsmehoval, ker je Germanika, hči premaganeva naroda, samo za Rim rojena sužinja.

S povesenim glavo, ves zatopljen v svoje misli, je stonal Servij za svojimi spomnjivatelji, ki so korakali vedno hitreje. Nič več se ni zadrževal; snij je tudi njega nosil vihar, ki je divjal v njegovem sru.

Smrt temu psu! je nezavedno rekel in dvornil svojo pest.

Tako je Hermann obrnil. Ukažujete, gospodi?

Prefekt je pogledal kot bi se zhudil iz težkih sanj. »Ali sem mar kaj rekel?«

Smrt ste prisegli psu!

Servij se je trpko nasmehnil in molčal.

* * *

V južnih deželah je le malo jutranjega in večernega mraka; prehod med dnevom in

PO DOMOVINI

Cene živine in cene mesa

(Dopis z dežele.)

Gospod urednik! V predzadnjem »Domoljubu« ste pribeličili članek, ki se zavzema za to, da bi mermi mestni mesarji znižati cene mesa, ker je cena živini tako padla, da kmetje pitane vole prodajajo po 3 Din za kg, pitane prašice po 5 Din, krave pa celo po pol do 1 Din za kg. Zdi se mi, da s pocenitvijo mesa ne bomo nič dosegli. Zadnje tri sejme sem bil v Ljubljani. Deževalo je in snežilo, pa so kmetje vendar celo po 40 km daleč vole v Ljubljano prinali. Na mitnici je bilo treba plačati od vsake glave 10 Din. Kupeci je bilo vsled slabega vremena malo, zato ni bilo nobene prave cene. Ali naj kmet živinče žene nazaj, potem ko je imel toliko strškov in ko tako rabi denar? Videl sem na lastne oči, kako je bil 900 kg težak vol prodan po Din 4.50 in 200 Din površnine. Prodajali so pa vole tudi po 3 Din. Na Zdenski trži so pa mesarji kupovali dobre vole po 3 do 3.85 Din. To sem videl vse na lastne oči.

O mesarjih je znano, da od izgube žive, čeprav četrtno ali polovico živinčeta zaslužijo. Ce bi torej oblasti pritisnile na mesarje, naj znižajo cene mesa, recimo za 1 Din pri kg, bo zoper kmet tezen, kajti mi kmetje smo prepirčani, da se bo isti dan živila pocenila za 1 Din pri kg. Kaj bi se ne reklo to kmeta edirati?

Mi kmetje smo zato, da se cene mesu zvišajo, in obenem, da se določi cena živini, ki bi odgovarjala njeni pravi vrednosti in

nočjo je mnogo hitrejši kot na severu. In tako je bil že svetel dan, ko je prišel, Servij s svojim spremstvom do Publjeve hiše.

Od sužnjey je prefekt izvedel, da njegov gostitev ne spi več, zato je šel takoj v njegovo spalnico.

Patricij je počival na žimnici zavit v preprosto volunoodejo.

»Tvoj obraz me navdaja z upanjem o dobrih novicah,« je rekel Publij v ustyal.

Nemo je podal Servij Publij roko; njebove obupno jezne poteze so bile v tem trenutku zadosti zgvorone.

Pojdi v svojo sobo,« je rekel Publij malo razburjen; prebolel se in pri zajtrku bova sklepala o nadaljnih korakih. Bodti pogumen!

Servij je storil, kakor mu je rekel prijatelj.

Ko sta bila pri kralju in vino zopet skupaj, je poročil Servij o pomočnih uspehih.

Sedaj je čas, da vzame vso zahtivo v roke oblasti,« je pojasneval Publij; sedaj ni namreč nobenega dvoma več, da je bila Tuzneldja pri Fabiju. Ako jo je umoril, mora biti kaznovan; ako jo je pa kam drugam skril, pa toliko bolje za te. Saj je še pravien v Riu.

Servij se ni mogel ubraniti trpkega nasmeha.

Ti dvomniš je nadaljeval Publij. Ta, ki pojdiva k pretorju za tujece; tu se boste prepričali, da so v Rimu pogodbze z zveznimi narodi svete in se ne smejte prekršiti.

Pretor za tujece ni Rimljani, je pripomnil Servij.

»Je že od svojega tretjega ali četrtega pokoljenja. Ze njegov starci oče, ki je prišel iz Španije, je dobil naš viteški prstan in je postal zaslužen za Rim v legijah; njegov oče pa je zapustil neomadeževano ime, čeprav je bil oblastnik v pokrajini. Pretor sam zelo visoko cenil vojaške in državljanke

kmelskim potrebam. Nujno bi bilo potrebno, da bi država poskrbel za neoviran izvoz naše živine v inozemstvo, kjer so cene mesa in živine dvakrat ali celo trikrat višje kot pri nas, vse eno pa kar kmet potrebuje, pa lahko kupi za isto ceno, ali pa še ceneje kot pri nas.

Iz raznih krajev

Brezovica pri Ljubljani. Na željo se igra »Trije kralje« ponovni nedeljo, dne 5. jan. ob 3. popolne v Katol. domu. Naslednji nedeljo, 12. jan. pa priredi Prosv. društvo filmsko predavanje o H. jugos. euharističnem kongresu v Ljubljani. Vsak si bo lahko proti malenkosti vstopnini ogledal krasni filmi. — Pridite!

Iz dolenskih Benetk. Občinske volitve so sedaj glavna zadeva, ki gre ljudem po glavi. Dne 19. jan. se bomo udarili. Pa je položaj kritičen. Pa ne za nas, ki smo te kuge ze preboldeli. Oti gospodje, ki so imeli nekaj vso besedo, so sedaj v nepriliki. Je res sitna zadeva, če takole zastonj prosi tak gospod, ki je bil nekaj vajen ukazovati, — pa sedaj še podpisov za postavitev liste ne more izprosit. — In agrarna se je tudi oglašila Kakor vedno za volitve. Prišel je gospod peslance Mravlj — pa je slabo odpravil. — Sneg se je poslovil in tudi Krka je odtekla, ne da bi si privožila v Kostanjevici Benetke.

Primskovo pri Litiji. Tudi pri nas smo se začeli gibati, akoravno smo v hribih Dne 22. t. m. je šola pripredila Ciril-Metodovo proslavo v zvezi s Slovensko proslavo. Obenem pa smo se spomnili še slovenski izzej, ucev. Otočci so kar lepo deklamirali, se lepse pa je izpadla igrica »Na čast sv. Cirilu in Metod.« Primskovo

kreposti svojih prednikov, je zelo izobražen in plemenitega srca. Se enkrat ti rečem: bodi pogumen!

* * *

Pol ure pozneje je obstala Publjeva nočnica pred hišo pretorja za tujece. Atrij in sprejemnica so bile nabito polne ljudi, toda Publij in Serviju ni bilo treba dolgo čakati; ime prvega je imelo prednost pred drugeimi.

Na pragu tablinija, pisarne, sta bila oba sprejeta od stasitega moža, srednje starosti in lepe zunanjosti. Imel je rujeve lase in brado, ki mu je padala na šroke prsi; njegov suh obraz oganje barve, katerega je osvetljevalo dvoje razumnih oči, je imel izrazite poteze.

Zdi se mi, da mora biti zelo važna zadeva, ki vodi Publij Kvinktilija k neizkušenemu človeku. Je začel pretor z lahim nasmehom na ozhki ustnicah.

Ti več pretor, da patricij spoštuje vsako osobno zastango, ker izvaja začetek svojega stavnega odločja, mu je odvrnil Publij.

Odgovor, vreden Kvinktiljeva, je odgovor pretor in se poklonil pred tribunom. Pretor je odgrnil zaveso pri vrati in čakal na pragu, da sta gosta vstopila. Nato je povabil naj sedeta in rekel: »Ukazij, tribun!«

Moj prijatelj, Servij Klavdij Kalprinij, ki je gotovo tudi tebi znan po svoji hrabrosti in zaslugah, prefekt konjenice v legijah, potrebuje tvojega nasveta in pomoči, pretor. Zelo veliko mi je ležec, da se na tebi prepriča, da zna biti Rim pravičen in hyvalezen.

Okrug pretorjevih ustnic je zaigral dvo- umen nasmeh.

»Ako je to le od mene odviano,« je pričastil in se obrnil k prefektu.

62

čani so prvič imeli priliko, da so videli svoje male na odrnu. Po proslavi pa je sledila obdaritev šolskih otrok. Sol upravitelj je v ta namen razpolabil več prošenj raznim tvrdkam, ki so se povečini vse odzvale. Tudi od banske uprave in drugih oseb smo dobili precej darov. Bog plačaj vsem plemenitim darovalcem!

Sv. Gregor. Dne 6. jan. prišle ob 3 popoldne vsi v cerkveni dom. Pevski odsek zapoje tri lepe pesmice in uprizori igro »Veste. Igra je obitožna proti vsem krivican, ki so se zgodile milijonom, zato boste zlasti tisti, ki ste ali sami trpeli, ali tisti, ki pogrešate svoje drage, dvakrat dobrodošli.

Prežganje pri Litiji. Društvo Rdečega križa na Prežganju je z uspehom uprizorilo Radensko igro: Za grante isti Rdeči križ rabi vse občane trebeljevske, da posejijo na praznik sv. Treh kraljev lepo prireditve, ki se vrši takoj po 10. sv. maši, v Ljudskem domu. — / velikim zadovoljstvom smo prejeli vest, da je imenovan banskim svetnikom župan g. Jos. Gale. — Občinska organizacija JZR se kaj živahno razvija. Še vedno se oglašajo novi člani!

Jesenice. V nedeljo, dne 5. januarja ob 3 popoldne gostovali v Krekovem domu študentje s Šorka polja z igro »Vzroke«.

Dobrepolje. V decembri smo dobili elektriko v Dobrepolsko dolino. Elektrificarne so sledete vasi: Videm, Podgorica, Zdenska vas, Česta in Predstruge. Nadvje so bili ljudje presenečeni na Sveti večer pri polnočni, ko je bila župna cerkev prvič razsvetljena. Bogato so bili razsvetljeni vasi oltarji, zlasti veliki. Vse delo je mojstrsko izvršilo elektropodjetje Gabriel Oblak iz Dol. Logatca. Vse lestenice in razne druge predmete v župni cerkvi je prav lepo obnovila tvrdka Naša Sloga iz Ljubljane. Ljudje pravijo, da je bilo pri polnočni radi bajne svetljave lepo in prijetno, kakor v nebesih. — Kmetijsko-gospodinski tečaj v Ponikvah se prične 15. januarja. Trajal bo tri mesece, t. j. do 15. aprila. Plača se mesečno 200 Din. Prošnje za sprejem je trebu poslati na Zavod sv. Terezike, p. Videm-Dobrepolje, vsaj do 10. januarja 1936.

Gaberje pri Brusnicah na Dol. Naša gospodina Šolska upraviteljica Milka Vrtačnikova je napravila nam in našim otrokom lepo božično veselje. V nedeljo, dne 22. decembra, je predela z otroci božičnico, ki je v Gaberju še nismo doživel. Otroci so nekateri strumno, nekateri nežno deklamirali razne pesmice. Tudi angel je zaplavil v Šolsko sobo, ki je bila pri-

merno opremljena: jaslice in lučke in srebro in zlato in sunčreče. Ganjeni do sozid smo poslušali naše malčke. Kljub težavam, s katerimi se moramo boriti, klub naši revščini, v kateri živimo tu na vnožju Gorjancev, nam je bilo toplo stroš, ko smo odhajali, potolaženi vsaj za nekaj ur, na svoje horne domove. Hvala vam, gospodična upraviteljica, za vso ljubezen, ki jo načlanjajo našim otrokom.

Golo nad Igom. Naša največja skupna gospodarska skrb je vzdrževanje ceste na Ig. Zato smo s stalnim veseljem in upanjem delati za priključitev naših vasi k občini Ig. Če smo mislili, da bo občina cesto raje popravljala, če bomo vši, ki jo rabimo, v ižanski občini. In kaj vse so nam pred občinskim volitvami obljubljali sedanj gospodarji občine glede ceste? Sedaj pa ne store za cesto ničesar. Niti enega kamena niso pripravili manjno v jesen. Ali JNS tudi na Ig delata samo z besedo in le pred volitvami? Za sedaj sta to cesto zgodnja zima in naraz dobro asfaltirala — a kaj bo spomladni.

Vrzdenee pri Horjulu. Prav na sveti večer nam je nemila smrt ugrabila najstarejšega moza v naši fari. Po kratki bolezni je mirno v Gospodu zaspal Velkavrh Andrej v svojem 94. letu starosti. Vedno je bil zdrav, trdn — knečka korenina — Na Domoljubac je bila njegova hiša naročena že odkar izhaja Tudi v svoji visok starosti ga je vedno prebiral. Pogreb je bil zelo velik. Gasilska četa je pokojniku zapela ob odprttem grobom. — Naša prostovoljna gasilska četa upratori dne 5. jan. na svojem otru Finžgarjevo igro Verigo ob 7 zvečer. Vabimo!

Zagrebško pisemce. Izseljensko nedeljo smo 1. decembra praznovali v Jeronimski dvorani, kjer smo gledali in poslušali lepo igro »Mala pevka«, ki je bila vsem zelo všeč. Tudi godba je bila lepa. — V soboto, 7. decembra, je Slovensko društvo priredilo Miklavžev večer. Po odhodu Miklavža, ki je obdaroval velike in male otročake, se je nadaljeval družbeni večer. To je bil že drugi družbeni večer po jesen tretji pa se obeta na Silvestrovo in že sedaj vse va-

Fabij ostal neznovan. Obrnil se je nato k Publiju in rekel: »Prepricaj ti prefekta, da Marija Pomponij ni zmožen neresuice.«

Pri teh besedah je vstal in se vzravnal. Toliko ponosa je bilo v njegovih postavah in toliko resničnosti na njegovem mračnem obrazu, da je izginila v Serviju vsa nezaupnost.

»Oprosti mi, pretor, hvala ti lepa.«

»Niroman ničesar oprostiti. Razumem in čutim razdvojenost germaniske duše nad tem, kar se zgodi izven Italije; ker tudi po mojih žilih se pretaka kri svobodnih barbarov. Takih Rimljjanov, kakor je tribun Publij Kvinktilij, pa sedanj Rim nimam mnogo. Toda budi potrežljiv in zaupaj v mojo naklonjenost.«

Publij in Servij sta se poslovila od Marija in odšla.

»Jaz naj samo potrjam, bogovi pa vedo kaj se godi z Turneldio,« je govoril pretor. »Pojdi sam domov; poskusil bom še nekaj skrajnega. Proti poldnevu upam biti pri tebi.«

»Ti imaš nekaj nepremišljenega v mislih,« je odvral Publij, pomisli, da nisi v taboru.«

»Vem to; nič ne skrbi za me.«

S tem se je Servij poslovil. Publij pa je stopil v nosilnico.

* * *

V mestu se je začel živahen promet. Na vse strani so se pomikale nosilnice in nosilni stoli. Cele gruče varovancev in sužnjev so obkrožale notri sedečega gospodarja, da so se pozurili in izročili jutranji pozdrav onim gospodom, ki so mogli priporočiti na višja mesta. Kupeji in obrtniki so ponujali svoje izdelke hvalič drug pred drugim svoje blago. Iz stojnic in delavnic se je razlegal krik, pogajanje, kreganje, smeh in šale po celici.

bimo. Zadnji dve nedelji smo poslušali zanimivo predavanje o Poljski; spremjale so ga sklopiti slike. Da Slovenci v Zagrebu napredujemo, dokazujojo tudi »kopivec, burkasti list, ki se uvede poseben slovenski kotiček, kjer zbirajo bolj ali manj duhovite šale. Naj jim bo. — Mohorjeve kujige so prišle. Dobite jih pri g. Jožetu na Pantovčaku 63 — »Domoljubovim bralecem želimo vsi zagrebski Slovenci blagoslovljene praznike.«

Stara Loka. Umrl je Jernej Hebijan. Bil je 50 let cerkevnik pri Materi božji v kapelici na Fari. S kakšno ljubeznijo je gojil cvetlice za Marijo v kapelici zlasti za majnik Marijine praznike! Zato pa ga je Marija tudi vedno varovala. Srečno ga je pripeljala domov iz ruskega ujetništva. Ko je prišel domov, je bila spet njegova prva skrb Marija v kapelici. Bil je tudi goreč član verskih organizacij. Zadnja leta se je oglasača bolezni, ki jo je potrežljito prenašal, da drugi že zanjo vedeli niso. Le to je želel, da bi on prej umrl, kot njegova skrbna žena. Tudi to želja se mu je izpolnila. Kot bi vedel, kaj ga čaka, je pred tednom obiskal svoje sorodnike in prijatelje in se od njih poslovil. Starega 69 let je zadebla kap. Pred smrtjo je še mogel prejeti zakramente. Na ňe se ga tako spomni tudi »Domoljub«, katerega zvesti narodnik in bravec je bil Počivaj v miru, dobri Jernej!

Sv. Kriz pri Litiji. Nevednost je draga reč. Kdo se hoče danes olvarovati nevednosti, mora čitati časopis: dnevnik, če mogoče, ali pa vsaj tednik. Ni pa vsak časopis dober. Tudi v našem župniju prihaja nekaj časopisov, ki niso priporočila vredni. Iskre se zahvaljujemo ga misionarjem, ki so nas o pomenu tiska tako lepo poučili. Mi katoličani bomo ostali zvesti načelu: Svoji k svojim. Naročali bomo samo katoliški časopisje: »Bogoljuba, Domoljuba, Slovensca, Slovenski dom« in drugo. Lepo časopisje, ki nam ga bodo naši duhovníci priporočali.

Trstenik. Prekop za novo progo ceste pod župniščem so naši prioni brezposeln na kvaterno soboto dokončali. V marsikatero bajto z delavsko družino je prinesel skromni zaslужek pravo božično razpoloženje; sicer bi moraliti in po hišah prosjeti za božični kruh. Vsi so brez razlike hvalični banski upravi, da jim je omogočila veselje praznika. Sacov nismo izkopali, pač pa je en kramp izkopal medaljo, ki nam je

Servij si je kot prejšnji dan napravil pot s komolci. Tako je prišel do Ekvilina; tu je vprašal mestnega stražarja za Fabijev poslopje.

Carinik je imel krasno palade. Deset stebrov iz frigijskega marmorja je nosilo bakreno streho predvora. Dva stasita vratja v bogatih z zlatom vezenih tunikah sta stražila pri vratih.

»Ali je doma tvoj gospod?« je vprašal Servij enega od njiju.

»Ti veš, gospod,« je dobil v odgovor.

Servij je vstopil. Krasna mozaikna slika, predstavljajoča ugrabljenje Evrope, je bila središče predstobe, katero stene so bile okrašene s staro opravo, dragocenejimi močmi in glavami divjih zveri. Servij je odigral teško zaveso pri notrajinah vratih in vstopil v veliko sprejemnico, ki je bila opremljena s klopuni iz citroninovega lesa. Bile so tu tudi omare z voščenimi sohami prednikov. Mnogo oseb različnega stanu in starosti je čakalo tu na sprejem.

»Ali je tvoj gospod zaposlen?« je vprašal Servij glasnika, zvitega Grka.

Drnzo je ta pogledal prišleca od nog do glave in se obotavil odgovor.

»Ali je tvoj gospod zaposlen?« je zapovedujoče ponovil Servij, kot bi sedel visoko na konju na čelu svoje konjenice.

»Sedaj je pri zajutreku!« je odgovoril sedaj prestrašeni Grk.

»Kje pa?«

»Na dvorišču,« je rekel suženj in skušal zapreti s svojo široko postavo dostop k ozkemu hodniku, ki je vodil v peristil.

(Nadaljevanje)

V vsako hišo »Domoljuba!«

Medtem bo pa izginil vsak sled za Tuzelovo, se je razgrel Servij.

Pretor je postal popolnoma miren.

»Na ta način ne pridevam stvari do dna,« je rekel, ne da bi kolikaj izpremenil glas; posebno ako imamo opraviti s takim lisjakom, kot je Fabij. Ko bom imel dokaze v rokah, tedaj me ne bodo ovirali milijoni, ne kupljeni viteški prstan tega skupnega, izredni obsođbo, kakor jo zasluži nasilje. Prodrysem moram torej poiskati dokazov in jih se staviti.

Medtem bo pa izginil vsak sled za Tuzelovo, se je razgrel Servij.

Pretor je zmajal z rameni.

Vse mogoče: jaz ti morem samo toliko obljubiti, da bom stvar pazljivo zasledoval in vrgo vse. Storil bom vse, da ne ho-

je vredna, da jo sporočimo. Spominjam nas je najslavniji slovenski teotor. Videti je avto kovin, napis: »Teotor na Vrhnji, 1. maja 1882. Omrežec tega pa dan je praznan v času, ko obsegajo napisi: »Vrhnja«, »Ne vsem se, preko vrde na le skrilo Sloveščina. Tako pomembno je vendar ne izkupanina ravn ali za sedanjosti, saj se danes kljče nam vse v »zvezene meje Jugoslovije« preko vseh domov in hodi našo narodno zvest, ki je najpotrebeniški trdi v sedanjosti.

Slovenski Nedavno je umrl naši starci učitelji, predstojnik poslovništva Mihail Zor iz Črnič. Že bil veliki let odgovornik naše licejnosti, pogrebu smo videli, kakor je bil prisotna in spomliva. — Izkušenje je za Miklavža izbravovalo uboge delarje in odru. V začetku januarja bodo imeli svojo prvo mesto včeraj podnikeni, v februarju pa časino licejnega učinka.

Leš na Gorenjskem. Smrt nas je utrabilna našo 29letnico tovaršico Anico Meglič. Triletna mučna bolezni je izčrpala vse moči moči. Dolgo je upala, da bo ozdravila, saj je poznala, da je vsako upanje zasnovano na voljo božjo in resno pripravljanja izrečila Bogu svojo v trpljenju in molitvi osrčeno dušo. Kot članica Marijinega kongregacije je imela prekrasen pogreb. Bog nam je v nebesih vse obilo poplača, potritim domačem pa tudi da obilo tolaziba.

Dragatuš. Pred besedami smo želeli pri nas tridnevne duhovne vaje za može in fante, ki so se jih vztrajno in z veseljem udeleževali. Le najbolj potrebnih božjih besed ni bilo zraven, da gredo včasih po več ur daleč poslušati kako apo zvenečo besedo. »Slečte najprej božjega staljestva...« — Na Stefanovo smo izbrali v našem društvu lepo igro: Vrtnitev. Za časino so nam tamburšči zaigrali venček narodnih pesmi.

Sv. Jakob ob Savi. Naše Jurevce priznajo, Miklavžev večer je razveseli stave in mimo. Dne 22. decembra smo videli fine v eharističnem kongresu z lepim predavanjem. Za Silvestrovno smo videli »Beneške trojice«, ki so jih ponavili na novega leta dan.

Zapoge. Smrt je vzela življenje 47letnega Miliča Oblaka ravno na sveti dan že pred petimi

leti. Je bila po nesreči hudo poškodovana. Zdravnik so ji takrat rešili življenje, vendar je za posledicami rane hiral in se končno po hudem izploju preselila v boljše življenje. Pokoj zmeni blagi duši.

Crn Vrh. Nedavno je praznoval naši vrli organist Franc Maček Solčnicno življenja in 25letnico službovanja v našem kraju, jubilantu, ki tako lepo vodi pevski zbor in ki tako skrbijo za kras naše cerkve, želimo, da bi v krogu svoje družine doživel še mnogo srečnih let.

Sveti Jurij ob Ščavnici. Nedavno smo položili v grob Toneta Krambergerja. Komaj trideset pomladje je doživel, pole načrtov za božnost se je moral odzvati kruti usodi, ki ga je iztrgala iz naše srede na tako žalosten način. V polni meri so veljale zanj Gregoričeve besede: Ne samo kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan. Raje je krivico trpel, kakor da bi živel v prepiru s sodi. Laži in binavstva ni poznal, vedno je bil vesel in prijuzen v vsakomur. Ogromna množica ljudstva ga je spremljala na njegovi zadaji poti. Naj mu Bog obilo poplača njegova dobra dela. — R.a.

Hotederšica. Abesińska vojna sankcije in vse, kar je s tem v zvezi ima pri nas, ki smo blizu moje svoj poseben pomen. Vedno težje dobimo v roke skromen izkupiček za prodani les. Iste težave ima tudi naša mlekarja, ki je oddajala mleka čez moje. Treba bo, da mero- dajni gospodje v tem oziru nekaj ukrenejo. — Elektriko smo dobili v našo bližino. Upamo, da bo kmalu zasvetila. — Naše prosvetno društvo se pride gibalje. Letošnjo sezono so nam že vsekaj lepega nudili na našem odu. O božiču smo videli lepo igro: »Podrti križ.« Le tako je!

Peter pri Novem mestu. Naše prosvetno društvo ima fantovski odsek, ki steje 30 članov in ški krožek, ki ima 60 članov. Bog daj delu uspeha. Dne 1. decembra smo imeli v tem, da so nas do zadnjega proglašali za protidržavne, lepo proslavo našega Zedinjenja. Na praznik Brezmadežne smo priredili zelo lepo Slovensko proslavo; za božič pa smo videli na odu »Svete tri kralje«.

DOBRO ČIVO

k Nova knjiga: Neposredni davki. Zakon o neposrednih davkih s pravilniki, uredbami in komentarjem ter zakonom o davku na neoznajene osebe in o davčni oprostitvi osebi z dejstvimi ali več otroki. Priredil Stefan Sušec, načelnik finančnega oddelka banke uprave v pok. Vezana knjiga stane 160 din. To je danes edina knjiga in po sodbi davčnih strokovnjakov najpopolnejša, ki obsega vse zakone, dopolnitve, uredbi in komentarje o neposrednih davkih. Kar smo imeli sedaj, je bilo po včini zastarel in radi vedno novih uredb in pravilnikov že tako nepregledno, da je bilo skrajšati čas, da smo dobili celotno izdajo zakona o neposrednih davkih s komentarjem. V tej knjigi so po upoštevanju zakonov in uredb do zasebja casa, kar se posebno deigne praktično storiti te knjige. Zato bo knjiga brez dvoma jasno dober pripomoček ne le davčnim, finančnim dejavnim in samoupravnim funkcionarjem, temveč tudi sodnikom in odvetnikom zanesljivim pritožnik. Pribranjeno bo vsakemu na času, ker mu ne bo treba iskati po raznih »Službenih novinah in Uradnih listih« tega ali onega pojasnila, ki ga bo sedaj našel v tej knjigi. Učinkti pa bo deler avtentičen svetovalec denačnega zavodom z drugimi industrijskimi in trgovskimi kot obrnimi podjetjem in vobče vsakemu davčnoplhačevalcu. Vsak se bo sedaj zlahkanu pončil o svojih dolžnosti in pravicah glede tega davka. Ta praktična knjiga se naroča tudi v Jugoslovenski knjigarni v Ljubljani.

Metlika: Kritika, čeludi nekoliko ostra, naj vzpodbudi Zadrugo še k večjemu delovanju. Odbora govor ne zadeva krvica, ne delovanje zadruge ni bilo tako obsežno, kakor bi kdo želel. Z združenimi močmi naprej! Mnogo sreče v novem letu! — V Tržiču: Dopis je preobširen in pisani v domačem dijalektu. Kako bi pa izgledal »Domoljub«, ako bi vsak kraj pošiljal dopise v domači govorici? —

3-skri:

Ponesrečen beg iz ruskega svetovnega

Na tem jarošarju, leta 1916, živel kot ujetnik v Marijinskem, manjšem mestu ob zelenici tam sredi Sibirije, sem se seznamil z avstrijskim Ukrajinem, ki mi je v tistih dolgih dneh narsikil animivoga povezila z svojega življenja. Prvi se je Sava Deputat in je bil 35 let star. Leta 1916 je bil v Viljanju v okraju Čelovek in Čelovek. Deputat je bil vstopil z Madžari v dogatavo, ki je vse v nemškem okraju. Od Madžarov so v našem Čelovoval kovček. Opravljai je bilo vse vso v Ljubljani in takoj prehujčalo proti 20 rubljev. Z nekim strigorjem, ki mu je Deputat civilne oblike, sta postavili na sredi te dosegi svoj cilj, a nato priča daleč, ker tedaj prevzela sneg.

Na telje studirajoči očeri o begu, se je Deputat preselil k nekemu Latiju, koga pa ni ostal dolgo. Od Latija je šel k nekemu načemu rešetarju, ne zato ker mu je bilo pri Latiju morda slab, ampak ker mu je v znamenju Deputatovega bega zaporedno tajkovali Latija, ki je bil neruskoga rodu in bi imel tak veliko sitnosti z oblastjo. Deputat je bil od nekega poljskega dijaka dobre zgodnje in kompas. V vasi je spoznali tudi ukrajega rojaka, 37letnega Ignacija Logaza, ki je padel 58. pęšpolku in je bil doma iz vasi v okraju Stagibljev. Torej Deputat in Logaz sta bila v dobavci. Nekaj dni nato je našel okrog 40. dnež obisk meritnikov posevne.

Tedno nadaljujem, naj sledi nekaj spisa. V etišču pašči kartu Štajerske, ki je vselej letečni bot med reko Dravo in Jensejcem, kjer hitro našel Marijinsk. Marijanska na jug je najprej Čunin ed tega, da je km dalje pa mesto Užar. Od Užara je km daleč Abakan, dalje Miantsesk ob katerem je profitr jugu vreste in seveda

niso na tej karti. Jermakovska, Razjezd, in dalje včasih mestu Usa, nato Turan Ujak in na koncu na jugozahodu mestu Bjelocarsko, ki pa je v Angliji. Tu naj menim da nisi bil način na, tukaj, čeprav se ti je posrečil jug v Mongolijo. Res so imeli v Mongoliji dogovor, po katerem so Mongoli proti odškodovanju izredil krovom vseškega obežnika.

Bile je v juliju 1915. Deputat in Logaza sta si kvartito včasih oblikoval skoraj in si pravilno nadi drago za dolgo pot. Gospodarjemata sta rekla da gresta za štiri dni na košnjo. Šla sta v sosednji prosti Čuljan. Okrog sto kilometrov od Bogatove proti jugu je mesto Užar. Nekaj kilometrov pred tem mestom sta iskala pitke vode, zakaj zelo je v težalo. Voda večine ruskih rek ni pitna, zato ni prevrta. Po cesti pride za njima moč v slivenu posmo. Bili je neki strojnik, ki je bil v polu domov proti Užuru. Na strojnikovo vnosanje najprej odgovoril Deputat, da sta iz včasih blizu Užura, pozneje prizna, da sta Avstrije s neznani moč strojnik, jihem zupri, da je polsteno pregnani Poljaki. Začne se zaupen razgovor. Mašinist ju vodi do Poljaka Ljubomirškega, nato pa še na svoj dom. Ker želi do potni list, v katerega je napisal Deputat po danih navodilih imena krijev, kjer bosta najvarnejše potovata.

Strojnik je povedal, da bosta morala od Užara do Minusinska ob Jeniseju prehujčati več kot 500 km. Od Ačinske do Minusinska so delali v tistih dneh avstrijski in germanški. Nečci železniško prog, ki je na zemljevidu že označena.

Od Užara na zeleniške postaje Sov sta hodila naša begunci 3 dni. Bila je težava pot, zadržana po gozdu. Na cestu, čeprav se ni vila daleč od tu, si iz maljivih razlogov nista upala.

Večer je, čeprav se premik travnih bilk. Zagledala volka. Sta brez pelice in brez vsakega orodja. pride jima na um rešilna misel: pada na tla in se zopet dvigata. Volk se prestrali in zbeži... Prenočevala sta v gozdu, menjajoč stražo.

Zjutraj zelenjeta streljanje. Avstrijski ujetniki so rušili skale. Dva raztrgana delavca sle-

dita našima beguncema. Gotovo dva nepridipravata, ki sta kot arrestanti nekje pobegnili od dela. Ves dan hodita za njima. Šele na večer sta nepridipravata zgrešila sledi za našima zunancema.

Deputat in njegov tovarš pride do razpotja. Zagledata tri ceste. Po kateri naj gresta? Nekaj časa sta korakala po prvi, nato po drugi, a ohe sta vodili na travnik. Nato sta vzelog spod noges tretjo pot.

Za postajo Sov sta se vedela nekam bolje ravnati. Pot jima je kazal blatin tir avtomobilja, ki je pripeljal iz Minusinske na postajo Sov. Od te postaje dalje proti jugu se razprostirjo neprugledni pašniki, ki so postavljeni na redko z visokimi skalami. Tu žive Tatari. Nekaj kamnov (boškov) Tatari celo obožujejo.

Naša potnika se nista kaj dobro pocutila, zakaj že tri dni nista pila vode. Vsa premočna sta bila od potu, ki se ga je nabralo tudi v čevljih toliko, da je kar brizgal iz njih. Na vsakih 100 do 200 korakov sta opazila kosti od volkov smrtenega konja. Tamomajni pastirji vedo za volčjo nadlogu, ki se skriva in preži na skalami. Ko ženo credo na pašo ali domov, ne nevarnih mestih streljajo in na poseben način ropočajo, da preplačijo volkove, kar se jim pa menda vselej ne posreči.

Zopet je večer. Oh cesti leži — novo počivalni konji. Kakih sto korakov je pot pot konja se položita trudna potnika pod grm s počitku. Drugi dan so ostale od konja samo kosti. Seveda jih nista obrala begunci, ampak lačni volkovi. Deputat in tovarš sta imela tisti večer več kot srečo, da sta v bližini lačnih zveri se ostala zdrav in celu.

Ze dva dni hodita naša potnika po neznanih krajih, ne da bi povzila skorjico kruha. Končno pride do tatarske vasi. Vstopita v več koč, a nikjer ni žive duše. Gotovo so vsi na pašnji. Na zadnje najdetu kolibko, kjer so bili stanovalci doma. So še vsi spali, in sicer po tleh in Adamovi oblike.

(Nadaljevanje.)

RADIO

Cetrtek, 2. januarja: 12 Harmonike in citre. 12.45 Vremenska napoved, poročila. 13 Napoved časa, objava sporeda. 13.15 Slovit tenoristi. 14 Vremensko poročilo, borzni tečaj. 18 Radijski orkester. 18.40 Slovensčina za Slovence. 19 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. 19.30 Nac. ura. 20 Prenos iz Beljgrada. 22 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. 22.15 Radijski jazz. — Petek, 3. januarja: 12 Razni simfonični orkestri. 12.45 Vremenska napoved, poročila. 13 Napoved časa, objava sporeda. 13.15 Solistične točke. 14 Vremensko poročilo, borzni tečaj. 18 Ženska ura. 18.20 Polke. 18.40 O pomenu strokovne organizacije. 19 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. 19.30 Nac. ura. 20 Prenos iz Zagreba. 22 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. 22.15 Prenos plesne glasbe iz kavarne «Nebotičnik». — Sobota, 4. januarja: 12 Plošča za ploščo. 12.45 Vremenska napoved, poročila. 13 Napoved časa, objava sporeda. 13.15 Plošča za ploščo. 14 Vremensko poročilo, borzni tečaj. 18 Koncert radijskega orkestra. 18.40 Pereča zunanje-politična vprašanja. 19 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. 19.30 Nac. ura. 20 Čarobna leča — pester večer. 22 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. 22.15 Radijski jazz. — Nedelja, 5. januarja: 8 Napoved časa, poročila, objava sporeda. 8.15 Tlevadba. 8.45 Veseli ruski napevi. 9.15 Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve. 9.45 Versko predavanje. 10 Ura romantične glasbe. 11.40 Mladinska ura. 12 Napoved časa, objava sporeda. 12.15 Koncert Radijskega orkestra. 15 Kmetijska ura. 15.20 Plošče po željah 16 Gospodinjska ura: O prehrani in higiji. 16.15 Naše pesmi in naši plesi. 19.30 Nac. ura. 20 Napoved časa, poročila, objava sporeda. 20.15 Zvonjenje in pritravkanje. 20.30 Koncert Radijskega orkestra. 21.30 Hrvatski narodni običaji. 22 Napoved časa, vremenska napoved. 22.15 Mendelssohn: Škotska simfonija. — Ponedeljek, 6. januarja: 9 Napoved časa, poročila, objava sporeda. 9.15 Kvartet na pihala. 9.45 Versko predavanje. 10 Prenos cerkvene glasbe iz stolnice. 11.15 Božična povest. 12 Napoved časa, objava sporeda. 12.15 Plošče po željah. 15 Kmetijska ura. 15.20 Komorni štamplji kvartet. 16 Gospodinjska ura. 16.15 Koncert slovenskega vokalnega kvinteta. 19.30 Nac. ura. 20 Napoved časa, poročila, objava sporeda. 20.15 Koncert vojaške godbe. 22 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. 22.15 Prenos lahke glasbe iz kavarne «Nebotičnik». — Torek, 7. januarja: 12 Plošča. 12.45 Vremenska napoved, poročila. 13 Napoved časa, objava sporeda, obvestila. 13.15 Valček za valčkom. 14 Vremensko poročilo, borzni tečaj. 18 Zvoki iz daljne Azije. 18.40 Dalmatinska podoba Kitajske. 19 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. 19.30 Nac. ura. 20 Schubert-Berte. — Pri treh mladenkah, opereta. — Sreda, 8. januarja: 12 Fjodor Salapin poje. 12.45 Vremenska napoved, poročila. 13 Napoved časa, objava sporeda. 13.15 Klavirski koncert. 14 Vremensko poročilo, borzni tečaj. 18 Otoška ura: Požgančkov oča govore. 18.40 Pogovori s poslušalcem. 19 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. 19.30 Nac. ura. 20 Koncert «Ljubljanskega zvona». 21 Koncert cistraškega krožka «Vesna». 22 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda.

NAZNANILA

Na kmetijsko-gospodinjski šoli v Ponikvah, p. Videm-Dobrepolje, pričel II. kmetijsko-gospodinjski tečaj, dne 15. januarja 1936. Tečaj bo trajal tri mesece, t. j. od 15. januarja do 15. aprila. Mesečina znaša samo 300 din. Poučujejo se vsi predmeti, ki jih rabi gospodinja. Dekleta! Priglasite se čimprej na naslov: Vodstvo kmetijsko-gospodinjskih tečajev v Ponikvah, p. Videm-Dobrepolje, in sicer vsaj do 10. januarja.

n Varno naložite svoj denar pri »Hranilnici Kmečkih občin« v Ljubljani, Miklošiteca c. 19, v palači Vzajemne zavarovalnice. Ček račun 10.545. Hranilne vloge na knjižice stalno razpoložljive, sprejemata in jih obrestuje najugodnejše. Večje stalne vloge z odpovedjo po dogovoru. — Zavod je popularno varen, ker jamic zanj 16 večjih kmečkih občin z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo ter je stalno pod nadzorstvom kr. banskega komisarja. — Uradne ure za stranke so od 8—12 opoldne.

P I S A N O P O L J E**Nova žrtev železniške nesreče**

Na železniški progi blizu kemične tovarne v Mostah pri Ljubljani so našli močno okrvavljenino in razmesarjeno moško truplo, ki je bilo brez glave. Ponesrečenca je povožil eden vlakov, ki vozijo med 11. in 12 ponoči po glavni progi. Po vedenem preiskovanju so skoraj dober kilometr daleč od kraja, kjer so našli truplo, našli odrobljeno glavo. Obvezščena je bila o tem policija, kdo je ponesrečenec, pa je ugotovila šeoro orožniška postaja na Vevčah. Ponesrečenec je namreč 38 letni zidar Ivan Trček, po rodu s Primorskoga ter stanujoc pri D. M. v Polju. Terček je bil oženjen, nima pa otrok ter zapušča le ženo. Bil je marljiv zidar ter je imel zasluzek. V zakonu je bil srečen. S svojo varčnostjo in treznostjo si je prihranil sčasoma toliko, da si je postavil lastno hišico, v kateri je stanoval. Zaradi njegovih lastnosti in mirnega življenja ni verjetno, da bi si namenoma vzel življenje. Bolj verjetno je, da je postal žrtev nesreče. Terček se je v soboto zvečer mudil v Ljubljani ter se je pozno ponoči vračal domov po železniškem tiru, ki je bil snega prost, dočim je bila pot poleg tira zasnežena. Tam ga je dohitel vlak.

Stroj je voz razčesnil na dvoje

Dne 24. decembra 1935 je peljal hlapец Karel Sketelj, uslužbenec pri prevozniku Antonu Lemetu v Ljubljani, s parom konj dve prazni gramozni trugi čez železniški prelaz, kadar vodi Aleševčeva ulica čez glavno progo v Šiški. Ta prelaz je brez zapornic. Sketelj je očitno prihajajoči železniški stroj zapazil prepozno, tako da se ni mogel o pravem času umakniti, ter je zato poskušal v naglem diru prevozili železniško progo prej, kakor pa bi ga dosegel stroj. To se Sketelju ni posrečilo in stroj je zavozil v voz. Posledice so bile grozne. Stroj je voz razčesnil na dvoje, odsekal konje od voza ter jih butnil na desno (ljubljansko) stran proge, razvaline voza pa je z voznikom vred pahnil na levo stran.

Voznik Sketelj je obležal s strašnimi poškodbami. Padel je pod kolo stroja, ki mu je odtrgalo desno nogo nad kolenom ter jo zagnalo več metrov — s škornjem vred — vstran. Sketelj sam pa je obležal tik proge, ves krvaveč. Oba konja je stroj butnil, da je enemu odtrgalo glavo, drugi pa je padel tudi

s tako silo na tla, da je takoj poginil. Stroj se ej takoj po nesreči ustavljal. Karel Sketelj, star 25 let, doma pa iz St. Jerneja, je v bolnišnici poškodbam podlegel.

DROBTINE

V boju z volkovi. Na malo romunski postaji Rafajlo služi uradnik, ki se po končani službi vraca domov v nekaj kilometrov oddaljeno vas. Ko je nedavno odpral večerni vlak, se je vracal z ženo domov. Komaj pa sta stopila nekaj metrov vstran od postaje, ju napade krdele volkov. Preden se je presenečeni mož zavedel, je drhal napad z ženo in jo tako hudo okiala, da je žena omriddle. Mož je takoj zgrabil z eno roko ženo, z drugo pa udrihal s palico po volkovih, medtem pa se je počasi pomikal nazaj proti postaji. Pole ure se je besno otepal zveri, da je zamogel odpreti postajna vrata in smukniti skozi nje z ženo. Volkovi pa so trdrovano stražili pred vratimi in šete ko je na telefončni poziv prisla pomoč od sosedne postaje in so jih stražniki test ustrelili, je zamogel uradnik z ženo dobro.

V Španiji. Španija nimata samo modernih mest, ki se lahko kosajo z nemškimi ali francoskimi, njeno življenje odlikujejo tudi še živi običaji nekdajšnjih časov. V taminošnem goršu še danes živijo puščavniki, ki so se navečili modernega truda ter se posvetili samo svojemu Bogu in sebi. Samotari hivajo v nedostopnih skalnatih duplinah, brezivljajo se pa od milodarov, ki jih jim nosijo dobrji ljudje. Več desetih takih puščavnikov poznajo, nekateri izmed njih živijo že nad 30 let v samoti. Ljubostju jih nazivajo svetnike in jih visoko častijo ter skrbijo za njihovo prehrano. Od časa pa jih poseča v večjem številu in posledica njihove modrosti, katero daje počutnim možem življenje v samoti in molitvi.

Tekma za smrtnimi tarki. Vsi veliki izobraževalci sveta se bavijo danes z vprašanjem, kako naj se proizvajajo žarki, ki bi na poljubne dajave ustavljali automobile, letala in parnike. Iz Kanadan prihaja poročilo, da se je tam posrečio nekemu inženjeru proizvajati žarki, ki povzročijo eksplozijo letala v zračnih višinah. Tudi znani italijanski izmuditelj Marconi se bavi s smrtnimi žarki. O njih je povedal nekemu časnikarju tole: Nekaj smo dosegli in ni dočela neosnovano, če zgori svet o aparatu, ki s svojimi žarki ustavlja letala. Vendar bonito o tem govoril tele, žarki zanesljivo preizkusimo in preskrbimo za potrebno varnost — Nas pa bi boj zanimalo vprašanje, ali so take iznajdbe sploh zaželenje. Saj se z njimi hoče samo razdirati in uničevati.

Najstarejši sledovi življenja na Kornščku. Dunajski univerzitetni docent dr. Strouhal je v letosnjem poletju kopal v jamah pri bežajkih Toplicah. Osemdeset metrov globoko v jami je odprt živalico, podobno našemu pajku. Velika je komaj 3 milimetra in nosi znanstveno ime »Kornšček«. Po doseganjih izkopinah učenjak sklep, da ima pred seboj živalico, katere predniki izvirajo iz ledene dobe. Bržkone so se ob pričeku mirza in nastajajočega ledu poskrili v jamah Dobrčevih, eden njihovih polomev pa je sedaj prišel v roke učenjakove, ki je po njegovih nesavnih oblikah določil starost njegove rodovine.

Kdo vam bo sporočil vse novice iz tujine.

Kter dva nad 350.000 naših rojakov?

Nashi izseljeni vam ne morejo vsega pisati, vas pa vse zanimata. Zato je naj bolje, ako si takoj naročite mesečnik

„Izscljenski vestnik Rafael“

ki na osmih straneh poroča o življenju in delu naših bratov in sester v tujini. Naročnina znaša lečno za Jugoslavijo 12 Din, za inozemstvo pa 24 Din.

Naročite si ga in pišite še danes na naslov:

Uprava Izscljenskega vestnika Rafaela, Ljubljana, Tyrševa 52

Hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v Kamniku
Št. 22 (v lastni hiši)

Hranilne vloge obrestuje po dogovoru
do 5%

Jamstvo presega večkratno vrednost vseh vlog.

Mali oglašnik

Vsička drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, skoč kupujejo kmetijske potrebštine ali prodajajo svoje pridelke ali izhejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in naroba.

Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Za harmonike

ima na zalogi vse sestavne dele in glasove F. Kucler, postaja Drenovščica pri Ljubljani. Za odgovor je pritožiti čim prej.

Kolar všeč vajenca. A. Kolar, Mavec, Golo 24, p. lg

Hrastec, ki ima veselje srečem z vso oskrbo. Šešej Hinko, Mokronog.

Svinjje, brejno, proda Matevž Kebe, Dol. Jezero 16, Cerknica

Kraljal tečaj za šivilje in nešivilje priredi edina v inozemstvu diplomirana strokovnjakinja. — Poučujem po najmodernejšem in zelo jahkem sistemu. Prijave do 15. januarja 1936 — Jožica Kunselj specjalna prikrojevalnica, Židovska ulica 8, 3/III., Ljubljana.

Zimski hranilci samo 185 Din, dobre oblike od 250 Din ter vsa druga oblačila po ceni nabavite pri Preškeriju, sv. Petra c. 14.

»Kaj bi bil vzrok eksplozije v tovarni?«
»E, kaj, Benko je nesel na rami zabo dinamita in ko je siren zatulila poldne, je dinamit vrgel na tla.«

Sodarskega vajenca

šteče Martin Sever, sodar, Dragomelj p. Domžale.

Nova hiša v Rudniku štev. 78 je lep vrt naprodaj za 40 000 Din.

Pekovskega vajenca srečem z vso oskrbo. Šešej Hinko, Mokronog.

Dekle pridno, pošteno, vajeno vseh kmečkih del, spremjem. Zg. Šuška 8, II. 29. Prednost imajo one z daljšo prakso.

Rože divjadične kupuje stalno Zdravšč. Ljubljana, preje Florijanska ulica zdaj Stari trg nasproti kavarne Zaleznik.

Elektro-instalacije zlasti v podeželju, izvršuje pod zadovoljstvimi pogoji nooblašč. elektrroteh. podjetje Gabrijel Oblišek, Logatec.

Kraljaškega vajenca sprejmem v učenje z vso okro. Slana, Ljubljana, sv. Petra nasip 51

Traganje in zbadanje po udih in sklepih, otekli udje, skrivljene roke in noge, trganje, zbadanje in ščipanje po ragnih delih telesa, pa tudi slabost oči so često posledica revmatizma in bolečin v kosteh, katero je treba odpraviti, ker se sicer bolečine se stopljujejo.

Srečno in veselo Novo leto želi
JANKO STRUBELJ
urar in trgovce z uramni, zlatnino, gramotami,
kolekcijami vseimi posameznimi dell - KRSKO

Srečno in veselo Novo leto želite vsejim gostom,
prijateljem in znancem

Joško in Metka Hubed
gostilna pri „Bokolu“
Ljubljana, pred Škofijo štev. 18

Srečno in veselo novo leto
želi

PERSIL
d. z. o. z.
CELJE

»Z vso skrbjo varuj svoje srce, zakaj iz njega izvira življenje.« (Vse dobro izvira iz dobrega srca, vse hudo iz hudega srca.) Preg 4, 23. *

Ljudska samopomoč

reg. pomočna blagajna v Mariboru,
Grajski trg 7

Poverjeništvu: LJUBLJANA, Tyrševa 34
naučjanja smrtni slučaje svojih članov v mesecu
novembru 1935

Klač Marija, zasebnica, Ljubljana.
Setine Marija, prevlaktarica, Gaberje pri Brezjach.
Gabrič Ivana, vdova po sodnemu ravnatelju, Ljubljana.
Marinčič Julijana, učiteljica, Sv. Urban pri Ptaju.
Milanovič Genovefa, prevlaktarica, Staršinci, p. Ivanjci.
Verčko Anton, splavar, Sv. Ožbald, p. Brezno.
Tračnik Franc, delavec, Loka, p. Trbovlje.
Breznički Georg, obratovodja, Marenberg.
Deško Marija, žena čevlj. moštra, Store.
Kraščer Elizabeta, zasebnica, Maribor.
Kovač Ana, prevlaktarica, Pako v Sav. dol.
Krisl Julijana, gospodinja, Šmolnik.
Lappl Ivan, prevlaktar, Murščak, p. Sv. Jurij ob Ščavnici.

Osojski Marija, viničarka, Maribor.
Kajnuk Marija, žena učitelja in pos. Ptaj.
Brenček Marija, delavka, Muretnice, Sv. Marjeta pri Ptaju.

Natlačen Ivan, Bočna, p. Gornjiograd.
Kehmuth Matvež, prevlaktar, St. Ilj v Slov. gor.
Brasnik Janez, prevlaktar, Sv. Lenart nad Laškim.
Šeško Anton, prevlaktar, Maribor.

Livk Janez, posestnik, Hom, Sv. Rupert na Dol.
Gerlovič Ivan, hrvaš. ravn. v pok. in pos., Kostanjevica.
Urek Anton, mizar, pomočnik, Selca, p. Kapela-Brežice.
Jančekovič Marjeta, šivilja, Samošani, Sv. Marjeta Močk.

Anderlik Jera, prevlaktarica, Lemberg.
Maček Jakob, viničar, Mačeknik, p. Sv. Peter pri Maribor.

Jancovček Matija, prevlaktar, Kupetinci, Sv. Jurij ob Ščavnici.
Fegus Jozef, posestnik, Gorščenec, Sv. Marjeta na Ptuju.

Podlunček Marija, prevlaktarica, Maribor.
Ogovič Katarina, prevlaktarica, Staršček, Pragersko.

Čihlinsky Ann, vd. po strojevodilni pok., Petrovo selo.
Zolnik Barbara, zasebnica, Studenc pri Maribor.

Fajn Fraňuška, žena prog. delavca, Studenice-Poljčane.
Stavbej Karel, poštni služilec v pok., Vojnik.
Doktorič Anton, davčni služilec v pok., Ljubljana.

Manku Jozef, zasebniček, Rabeljje vas.
Hvalč Barbara, prevlaktarica, Maček Škola.

Skrabec Cecilia, žena nadsprevodnika v pok., Maribor.
Klajderič Marija, posest., Popovci, Sv. Vid pri Ptaju.

Hren Barbara, prevlaktarica, Žele, p. Konjice.
Kapac Franc, prevlaktar, Nova vas, p. Lesce.

Pajtner Ana, prevlaktarica, Brežice.
Dr. Bezlak Janko, višji sol. nadzornik v pok., Maribor.

Po vseh umrlih se je izplačala pripadajoča pogrebna v skupinem znesku **Din 421.300**—

K-ter še ni član »Ljudske samopomoči«, naj zahteva brezobvezno in brezplačno pristopno izjavo.

Blažajniško načelstvo

Laž ima kratke noge, pa je vendar v teku nihče ne prekosí.

Domoljube stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. — Izhaja vsako sredo. — Dopise in spise sprejema ureništvo »Domoljuba«. — Telefon 25-49. — Prostor ene drobne vrstice v inseratem delu stane 10 Din. — Naročnino, inserate in reklamacije sprejema uprava »Domoljuba«. — Telefon 29-92. — Izdajatelj: Dr. Gregorij Pečjak. — Urednik: Jože Košiček. — Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čet.

All se hočete svojega revmatizma, protina izheboditi?

Traganje in zbadanje po udih in sklepih, otekli udje, skrivljene roke in noge, trganje, zbadanje in ščipanje po ragnih delih telesa, pa tudi slabost oči so često posledica revmatizma in bolečin v kosteh, katero je treba odpraviti, ker se sicer bolečine se stopljujejo.

Nudim Vam domače zdravljenje z pilje zdravljeno, močradno klinino razkravajoče, imenno znovi in izlebovanje pospešjuje.

plagodajnega zdravljivačnega vrečca, ki ga je dobrobitljivo mesti narava darovala bolnim Ljubljani. Pišite mi takoj in dobill boste in možljiv v vseh državah obstojede skladnišči.

povsem zastonj in franko poskušajmo zajedno s poučno raspravo. Sami se boste uverili o neodljivosti tega sredstva in njegovem magičnem delovanju.

Foto: Ernst Pasternack, Berlin S. O. Michaelkirchplatz 18, Abt. H 284

Nasim

ODJEMALCEM!

Ostali smo zvesti svojih obljub, da bomo učenekili Vaše zaupanje, ki smo ga uživali.

VAŠE ZAUPLANJE

cenimo bolj kot vse druge udobnosti, ki nam jih nuditi današnje časa, to zaupanje.

JE NAŠ PONOS

in zato bomo se v bodoči stremeli za tem, da Vas obutvamo še bolje, popolnejše in se ceneje.

Z NAŠIM DELOM

Želimo koristiti našim odjemalcem, našim sodelavcem in poslovnim prijateljem; z eno besedo želimo, da

SLUŽIMO NARODU.

Srečno NOVO LETO !

1936